

DZIEŃ POMORSKI

ORAZ WYDAWNICTWA

GAZETA MORSKA
DZIEŃ BYDGOSKI
DZIEŃ GRUDZIADZKI

GAZETA GDAŃSKA
DZIEŃ KUJAWSKI
GAZETA MOGILEŃSKA

Rok V

Redakcja i Administracja:
Toruń, Bydgoska 56
Filja Admin. Szeroka 41

Telefony dzienne: 202, 747, 749
Telefon nocny: 749
Telefon Filji: 748
Konto ckeKowo P. K. O. 160-315

Nr. 273

Wspaniałe zwycięstwo bloku prorządowego na Pomorzu

Wyniki wyborów do rad miejskich

280 mandatów radzieckich na ogólną liczbę 560-ciu zdobył Narodowy Blok Gospodarczo-Społeczny

Wczorajsze wybory do Rad Miejskich na terenie Pomorza trwały do godziny 7 wieczorem, poczem w poszczególnych miastach rozpoczęto obliczanie oddanych głosów. Frekwencja głosujących wszędzie była bardzo duża, dochodząc miejscami do 90 proc.

Pierwsze wyniki głosowania znane były już około godz. 10 wieczorem. Poniżej podajemy zestawienie w kolejności, w jakiej głosowania zostały obliczone.

PODGÓRZ.

Głosów ważnych oddano 1735. Lista nr. 1 Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego uzyskała 1050 głosów i 7 mandatów, lista nr. 2 Stronnictwa Narodowego 505 głosów i 4 mandaty, lista nr. 3 NPR. — 183 głosów i 1 mandat.

KOWALEWO.

Na ogólną liczbę 1745 uprawnionych do głosowania, głosów ważnych oddano 1396, z czego lista nr. 1, Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego uzyskała 996 głosów i 8 mandatów, lista nr. 2 — Stronnictwo Narodowe — 430 i 4 mandaty.

WĄBRZEŻNO.

Na 4372 uprawnionych do głosowania, głosów ważnych oddano 3689. Lista nr. 1, Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego otrzymała 1733 głosy i 9 mandatów, lista nr. 2 NPR. — 196 głosów bez mandatu, lista nr. 4, Stronnictwa Narodowego — 1472 głosy i 7 mandatów, lista nr. 5 (Niemcy) 2800 głosów bez mandatu.

LIDZBARK.

Na 2612 uprawnionych do głosowania, głosów ważnych oddano 1532, z czego na listę nr. 1 Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego przypadło 320 głosów i 2 mandaty, na listę nr. 2 N. P. R. — 592 głosy i 5 mandatów, na listę nr. 3, Stronnictwo Narodowe — 619 i 5 mandatów.

DZIAŁDOWO

Na 2404 uprawnionych do głosowania, głosów ważnych oddano 1920, z czego lista nr. 1, Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego uzyskała 1057 i 12 mandatów, lista nr. 2, N. P. R. — 227 głosów i 1 mandat, lista nr. 3 Niemcy — 274 głosy i 1 mandat, lista nr. 4, Stronnictwo Narodowe — 362 głosy i 2 mandaty.

NOWE

Na 2461 uprawnionych do głosowania ważnych głosów oddano 1785, z czego lista nr. 1 Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego otrzymała 963 głosy i 7 mandatów. Lista nr. 2 (Zjednoczone Stronnictwo Narodowe i Chrześcijańska Demokracja, z byłym burmistrzem Jabłońskim na czele) — 321 i 2 mandaty, lista nr. 3, P. P. S. C. K. W. — 501 i 3 mandaty.

GOLUB.

Uprawnionych do głosowania 1516, głosów ważnych oddano 1327. Lista nr. 1, Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego otrzymała 387 głosów i 3 mandaty, lista nr. 2 (żydzi) — 103 głosy i 1 mandat, lista nr. 3, N. P. R. — 436 głosów i 4 mandaty, lista nr. 4, Stronnictwa Narodowego — 400 głosów i 4 mandaty.

SKARSZEWY

Ogólna liczba uprawnionych do głosowania 1720, z czego głosów ważnych oddano 1581. Lista nr. 1, Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego otrzymała 522 głosy i 5 mandaty.

Lista nr. 3 N. P. R. — 149 głosów, bez mandatu, lista nr. 3 Niemcy — 243 głosy i 1 mandat, lista nr. 4, Stronnictwa Narodowego — 667 głosów i 6 mandatów.

ŚWIECIE

Na 3818 uprawnionych do głosowania ważnych głosów oddano 3052, z czego lista nr. 1 Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego 1225 i 7 mandatów, lista nr. 3 P. P. S. B. K. W. — 465 głosów i 1 mandat, lista nr. 4 Stronnictwa Narodowego — 1362 i 8 mandatów.

GÓRZNO, POW. BRODNICA.

Na ogólną liczbę 878 osób uprawio-

nych do głosowania, głosów ważnych oddano 751, z czego na listę nr. 1 Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego — 381 głosów, na listę nr. 2, Stronnictwa Narodowego 370 głosów. W ten sposób lista prorządowa uzyskała 6 mandatów, lista Stronnictwa Narodowego również 6 mandatów.

KARTUZY

Na 1993 ważnych głosów uzyskała lista nr. 1, Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego 1020 głosów i 8 mandatów, lista nr. 2 Stronnictwa Narodowego — 681 głosów i 6 mandatów, lista nr. 3 N. P. R. — 292 głosów i 2 mandaty.

19 radnych z listy nr. 1 w radzie miejskiej stolicy Pomorza

Wyniki wyborów w Toruniu przedstawiają się jak następuje:

Okręg 1. Lista nr. 1 (Narodowy Blok Gospodarczo-Społeczny) zdobyła 616 głosów i 1 mandat; lista nr. 3 (Narodowa Partja Robotnicza) — 204 głosy, bez mandatu; lista nr. 4 (Narodowy Obóz Obrony Samorządu) — 708 i 2 mandaty; lista nr. 6 (PPS, frakcja rew.) 21, bez mandatu.

Okręg 2. Na 3759 uprawnionych do głosowania ważnych głosów oddano 2930, z czego na listę nr. 1 padło 1467 głosów (3 mandaty); na listę nr. 3 —

351 głosów, bez mandatu; na listę nr. 4 — 783 głosy (2 mandaty); na listę nr. 6 — 66 głosów, bez mandatu.

Okręg 3. Na 4713 uprawnionych do głosowania ważnych głosów oddano 3678, z czego lista nr. 1 — zdobyła 1631 głosów i 4 mandaty; lista nr. 3 — 348 głosów, bez mandatu; lista nr. 4 — 1221 głosów, 2 mandaty; lista nr. 5 — 215 głosów (Niemcy), bez mandatu lista nr. 6 — 6, bez mandatu.

Okręg 4. Z pośród 2532 uprawnionych do głosowania, głosowało 1948

osób. Lista nr. 1 uzyskała 764 głosy i 2 mandaty; lista nr. 2 — 286 głosów, bez mandatu; lista nr. 3 — 302 głosy, bez mandatu; lista nr. 4 — 685 głosów, 2 mandaty; lista nr. 6 — 19 głosów.

Okręg 5. Na 2713 uprawnionych do głosowania, głosów ważnych oddano 2142, z czego lista nr. 1 uzyskała 804 głosy i 2 mandaty, lista nr. 3 — 332 głosy, bez mandatu; lista nr. 4 — 860 głosów, 2 mandaty; lista nr. 6 — 8 głosów.

Okręg 6. Uprawnionych do głosowania było 3109. Głosowało — 2542. Lista nr. 1 zdobyła 955 głosów i 2 mandaty; lista nr. 3 — 494 głosy i 1 mandat; lista nr. 4 — 864 głosy i 1 mandat; lista nr. 6 — 43 głosy, bez mandatu.

Okręg 7. Na 2411 uprawnionych do głosowania oddano 2072 ważnych głosów. Lista nr. 1 uzyskała 533 głosy i 1 mandat; lista nr. 2 — 383 głosy, bez mandatu; lista nr. 3 — 572 głosy i 1 mandat; lista nr. 4 — 545 i 1 mandat; lista nr. 6 — 10 głosów bez mandatu.

Okręg 8. Uprawnionych do głosowania było 2334. Głosowało 1873. Lista nr. 1 zdobyła 497 głosów i 1 mandat; lista nr. 3 — 443 głosy i 1 mandat; lista nr. 4 — 428 i 1 mandat; lista nr. 5 — 137 bez mandatu; lista nr. 6 — 47, bez mandatu.

Okręg 9. Uprawnionych do głosowania było 2841. Głosów ważnych oddano 2059. Lista nr. 1 otrzymała 659 głosów i 1 mandat; lista nr. 2 — 357 głosów i 1 mandat; lista nr. 3 — 561 głosów i jeden mandat; lista nr. 4 — 656 głosów i 1 mandat; lista nr. 6 — 43, bez mandatu.

Okręg 10. Uprawnionych do głosowania było 3010. Głosów ważnych oddano 2430. Lista nr. 1 otrzymała 1152 głosy i 2 mandaty; lista nr. 3 — 417, bez mandatu; lista nr. 4 — 869 głosów i 2 mandaty.

(Ciąg dalszy na str. 8.)

RZECZPOSPOLITA POLSKA Ministerstwo Skarbu

Obwieszczenie

o wypuszczeniu biletów skarbowych serii IV

Ministerstwo Skarbu podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że w wykonaniu ustawy z dnia 24 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. N. 22 poz. 172) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 15 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. N. 90, poz. 703) wypuszczone zostały do obiegu bilety skarbowe serii IV w odcinkach po 1.000 i 10.000 złotych na łączną sumę 50.000.000 złotych.

Terminy biletów skarbowych serii IV są trzy i sześciomiesięczne.

Oprocentowanie biletów trzymiesięcznych wynosi 4½%, zaś biletów sześciomiesięcznych 5% w stosunku rocznym, przyczem odsetki płatne są zgóry przez potrącenie od wartości imiennej biletów.

Bilety skarbowe są wolne od podatku od kapitałów i rent.

Bilety skarbowe mają wszelkie prawa papierów, posiadających bezpieczeństwo pupilarne.

Bilety skarbowe nie podlegają ustawie o utraconych tytułach na okaziciela.

Po raz trzeci aż do ostatniej raty Pożyczki Narodowej

Ucichło w rozmowach prywatnych i zeszło z lamów prasy to przeobrzynie zainteresowanie, jakie w najszerszych warstwach społeczeństwa obudziła subskrypcja Pożyczki Narodowej. Zainteresowanie to było bardzo uzasadnione, ponieważ koniec czwartego roku światowego kryzysu gospodarczego, wobec bardzo dojmujących następstw tego kryzysu dla każdego niemal obywatela państwa, dla rolnika i mieszczanina, robotnika i urzędnika, rzemieślnika i kupca — rząd zaapelował do społeczeństwa o pomoc, by nie dopuścić do zachwiania równowagi budżetu państwowego.

Dziś, po niebywałym sukcesie Pożyczki, oddaniu przez społeczeństwo do dyspozycji rządu 338 milionów złotych zamiast 120-tu — stajemy wobec faktu, którego waga jednak jest dostatecznie wielka, by mu stale poświęcać uwagę.

Przypomnijmy więc sobie ów powszechny zapal i tę potężną manifestację uczuć patriotycznych, ujawnionych przez społeczeństwo w odpowiedzi na apel rządu; przypomnijmy sobie ową wzruszającą solidarność, z jaką całe społeczeństwo stanęło przy okienkach P. K. O., banków, instytucji kredytowych, by godnie odpowiedzieć na ten apel; przypomnijmy sobie wreszcie, jak wielokrotnie i doniosłym echem odbił się zagranicą potężny sukces Pożyczki. A sukces ten był przecież wraz z całym szeregiem innych: jak utrzymanie niewzruszonej waluty naszej, jak aktywność naszego bilansu handlowego, jak piękne rezultaty naszej aktywności w dziedzinie polityki zagranicznej — jeszcze jednym czynnikiem, działającym na niezaprzeczalny wzrost powagi imienia polskiego na świecie.

Od tego momentu, od tego faktu i tego dowodu tężyny, jaki stanowił wynik subskrypcji — upłynęły dwa miesiące. I dwa razy już bywatele państwa dowiedli, że Pożyczka Narodowa była nie tylko wielkim aktem gospodarczym, lecz również potężnym sprawdzianem przekształcenia psychiki narodowej, egzaminem naszej zdolności do wysiłku trwałego i zwycięskiego.

W dniach najbliższych po raz trzeci spełnią obywatele obowiązek, dobrowolnie na siebie przyjęty — wpłacą trzecią ratę Pożyczki.

Trzeba, abyśmy sobie wszyscy w kraju zdali sprawę i jasno sobie uświadomi-

li: kiedy we wrześniu po raz pierwszy stanął obywatel przy okienku kasy instytucji finansowej, pobudzony ambicją i uczuciem patriotycznym — to wtedy panował taki nastrój ogólny, iż położenie podpisu na arkuszu subskrypcyjnym było wewnętrzną potrzebą zmanifestowania solidarności społecznej i uzewnętrznienia zbiorowej woli narodu.

Alę dopiero każda następna wpłacona rata mówi o poczuciu obowiązku, jest dowodem i sprawdzianem owego głębo-

kiego nurtu wspólnej odpowiedzialności za losy i dobro państwa, jaki przepływa nasze społeczeństwo, a każdy obywatel ma możliwość indywidualnie wykazać.

I dopiero ostatnia rata Pożyczki Narodowej, płacona przez subskrybenta stanowi dokument, stwierdzający nie tylko jego hart duchowy, ale również i dojrzałość obywatelską.

Ten dopiero dokument stanie się miernikiem dojrzałości obywatelskiej całego społeczeństwa.

Głosy potępienia dla Witosa wśród polskiej ludności w Czechosłowacji

W „Naszym Kraju“, organie partii śląskich katolików, ukazało się oświadczenie posła mniejszości polskiej w Czechosłowacji na sejm krajowy w Bernie, Karola Jungi, pozostające w związku z wiadomością o rzekomej jego sympatyzowaniu z działalnością b. posła Witosa.

Poseł Junga zaprzecza stanowczo tym pogłoskom, stwierdzając, iż nigdy nie utrzymywał z Witosem kontaktu, a tem mniej obecnie, uważa bowiem, że nawią-

zywanie stosunków z Witosem, musiałyby doprowadzić do rozbitcia jednolitego frontu polskiego w Czechosłowacji oraz do nieporozumień między ludnością polską w Czechosłowacji a kołami prorządowymi w Polsce, co byłoby wysoce niepożądane i zgubne dla sprawy polskiej w Czechosłowacji. Uchylanie się przed wymiarem sprawiedliwości b. posła Witosa, który stał się powodem nieszczęścia podburzanych przez siebie ludzi, poseł Junga wyraźnie potę-

Na własne siły zbrojne... Prasa włoska o porozumieniu polsko-niemieckim

Geneński „Lavoro“ w artykule zatytułowanym „Hitler i Piłsudski“ omawia stosunki Rzeszy z Polską, podkreślając trzeźwą i realną politykę Marszałka Piłsudskiego oraz pisząc, że Niemcy i Polska zerwały z polityką hipoteki na przyszłość, dostosowując się do potrzeb obecnych, wymagających konsolidacji wzajemnych pożyczek przez ożywienie wymiany gospodarczej.

Zdaniem dziennika, Warszawa liczy raczej na własne siły zbrojne, niż na rozbrojenie Niemiec.

Pomorze na filmie

święci sukcesy w stolicy Francji

W największym kinie Paryża „Marignan“ przy Polach Elizejskich, odbył się uroczysty pokaz reportażu filmowego o Pomorzu polskim, dokonanego przez ekspedycję filmową Pathe-Nathan. Dobarowa publiczność, złożona z najwybitniejszych przedstawicieli sfer politycznych, korpusu dyplomatycznego, świata artystycznego i towarzyskiego Paryża, wypełniła salę po brzegi. Obecny był ambasador Chłapowski z członkami ambasady i konsulatu. Bardzo licznie stanęła się kolonja polska.

Film zrealizowany przez najwybitniejszego reportera filmowego Francji p. Robert Alexandre jest prawdziwym wydarzeniem artystycznym Paryża, a zarazem bezstronnym, a bardzo wymownym dokumen-

tem polskości Pomorza.

Sukces filmu jest wielki, a prasa przyznosi szczegółowe jego omówienia. „Comœdia“ poświęca mu trzyspaltowy artykuł. Również „Petit Parisien“ omawia obszernie film, który — jak pisze dziennik — „nie zawiera polemik, lecz stwierdzenia faktów. Wybitne osobistości, ludzie ulicy, wypowiadają swe myśli. Widzimy Polaków przy pracy i możemy stwierdzić owoce tej pracy, np. port w Gdyni z jego olbrzymimi basenami i nowoczesnymi urządzeniami“. Również inne dzienniki, jak np. „Excelsior“, poświęcają obszernie omówienia temu reportażowi filmowemu, z uznaniem pisząc o wielkich artystycznych zaletach filmu.

Zbratanie czerwonej gwiazdy z gwiazdzistym sztandarem

Litwinow w drodze do Rzymu

Litwinow wsiadł w porcie nowojorskim na pokład okrętu „Conte di Savoia“, na którym odbędzie podróż do Włoch. Z okazji odjazdu Litwinowa, w porcie zebrał się wielki tłum publiczności.

Przed odjazdem Litwinow na pokładzie okrętu złożył dziennikarzom amerykańskim swe pożegnalne oświadczenie, w któ-

rem powiedział co następuje: uczucia, jakie doświadczam w tej chwili, można porównać do uczuć, jakie doświadczam przyjaciel po długim rozstaniu. Przyjaźń nasza zawsze istniała, zagubiliśmy ją chwilowo i trudno ją było odnaleźć. Obecnie spodziewam się, że będzie ona trwała dalej i rozwijała się.

Z Oceanu Lodowego do Gdyni

Fosforyty dla Chorzowa

Dnia 22 bm. przybył do Gdyni bezpośrednio z Murmańska lotewski statek „Everlanda“, przywożąc nowy ładunek 6800 ton fosforytów (apatytu), przeznaczonych dla Państwowej Fa-

bryki Związków Azotowych w Chorzowie do wyrobu supertomasyny. W bieżącym roku jest to już 3-ci statek, jaki przybywa do Gdyni bezpośrednio z Oceanu Lodowego.

Zwłoki poety-legjonisty przybyły już do kraju

Zwłoki żołnierza Legionów i legjonowego poety śp. por. Józefa Mączki przybyły do kraju w sobotę, dnia 25-go bm. wieczorem wagonem, który nadszedł z Sowieców do Zdobunowa.

W niedzielę, dnia 26-go bm. odbędzie się w Zdobunowie uroczyste powitanie zwłok. Wezmą w niem udział przedstawiciele miejscowych stowarzyszeń i związków, szwadron honorowy 21 p. ul. z brygady kawalerji Równie, delegacje wszystkich stacjonowanych tam pułków z dowódcą dywizji gen. Knollem oraz dowódcą brygady kawalerji Równie, płk. dypl. Korytkowskim na czele, delegacja koła żołnier-

zy b. 2 p. ul. Legj. Pol. i oddział 2 p. szwol. rokitniańskich (dawniej 2 p. ul. Legj. Pol.) wysłany w tym celu specjalnie do Zdobunowa ze Starogardu, miejsca postoju pułku.

W celu uroczystego powitania zwłok zawiązał się w Zdobunowie komitet obywatelski, na czele którego stanęli pp. burmistrz miasta Żurkowski starościna Nieciegiewiczowa i zawiadowca stacji Moldawa. Komitet otrzymał już zawiadomienie, że około 30-tu organizacji weźmie udział w uroczystości i złoży wieńce na trumnie w dniu 26-tym bm.

W ciągu poniedziałku trumna ze zwło-

kami śp. por. Józefa Mączki pod eskortą honorową 2 p. szwol. rokitniańskich przybędzie do Warszawy, a we wtorek, dnia 28 bm. o godz. 10-tej po nabożeństwie w kościele garnizonowym i wygłoszeniu kazania przez b. kapelana Legionów ks. An-tosza, nastąpi uroczysty pogrzeb śp. por. Mączki.

Kondukt wyruszy na wojskowy cmentarz Powązkowski, gdzie po oddaniu należnych honorów zwłoki poety legjonowego spoczną we wspólnym grobie, obok zwłok jego najbliższych kolegów śp. ppłk. Szula, mjr. Gniadego i kpt. Brandysa

Zawieszenie kartelu karbidowego

W interesie racjonalnego rozwoju polskiego przemysłu karbidowego i azotowego p. minister przemysłu i handlu zarządzeniem z dnia 23 bm. zawiesił z dniem 24-go b. m. kartelową umowę karbidową, zawartą między Państwową Fabryką w Chorzowie a firmą Zakłady „Elektro“ w Łaziskach Górnych na Śląsku.

Równocześnie p. minister przemysłu i handlu wystąpił do sądu kartelowego o rozwiązanie tej umowy, co pociągnie za sobą automatyczny upadek polskiego kartelu karbidowego i pozwoli na uregulowanie tego przemysłu na innych, szerszych zasadach.

W obronie przed wyzyskiem robotników i akcjonariuszy w Zakładach Żyrardowskich

Dotychczasowa polityka Zakładów Żyrardowskich, rujnująca zarówno akcjonariuszy jak i robotników, która spotkała się z ostrą krytyką społeczeństwa, spowodowała wreszcie zorganizowanie mniejszości polskiej, na której czele stanęli prof. Feliks Młynarski, b. wiceprezes Banku Polskiego i członek komitetu finansowego Ligi Narodów, senator dr. Artur Dobiecki, oraz cały szereg wybitnych osobistości.

Grupa ta zamierza na najbliższym ogólnym zebraniu, które odbędzie się w dniu 30 b. m., domagać się uwzględnienia postulatów polskiej mniejszości akcjonariuszy oraz poprawy bytu pokrzywdzonych mas robotniczych.

Wkłady oszczędnościowe w Komunalnych Kasach

W komunalnych kasach oszczędności nasąpił w październiku r. b. niewielki spadek wkładów oszczędnościowych w porównaniu z miesiącem poprzednim i wyraża się cyfrą procentową 0,7 proc. Ogółem wkłady w komunalnych kasach oszczędności na 1-szy listopada r. b. wynosiły 546,4 milion. zł. wobec 550,2 milion. zł. na koniec października r. b.

Stan wkładów na rachunkach bieżących, czekowych i żyrowych obniżył się z 42,7 milion. zł. na 42,4 milion. zł.

Angielscy inżynierowie w Warszawie

Ministrowi komunikacji, inż. Butkiewiczowi oraz wiceministrowi inż. W. Czapskiemu złożyli wizyty generalni dyrektorzy English Electric Co. p. Nelson oraz Metropolitan Vickers Export Electric Co. p. Richards, którzy przyjechali z dwoma specjalistami w celu rozpoczęcia prac nad ustaleniem szczegółów wykonania kontraktu, zawartego w Londynie w sierpniu rb., dotyczącego elektryfikacji warszawskiego węzła kolejowego.

Pierwszą pracą będzie ustalenie warunków technicznych materiałów, które mają być dostarczone. Prace te potrwać około trzech tygodni.

„Atlantic” przed sądem w Gdyni

Skandaliczna afera węglowa

Dnia 28 bm. przed Sądem Okręgowym w Gdyni rozpocznie się od dawna zapowiadana sensacyjna rozprawa karna przeciwko znanej firmie „Atlantic”, oskarżonej o szereg nadużyć, które naraziły na wielkie straty skarbu państwa, Polskie Koleje Państwowe, oraz kopalnie w zagłębiu dąbrowskim i górnośląskim.

W procesie tym przesłuchanych będzie około 130 świadków z Warszawy, Katowic i innych miast. Na ławie oskarżonych, poza głównym oskarżonym b. dyrektorem firmy „Atlantic” Witoldem Mosiewiczem, zasiądzie jeszcze 5 osób.

Główny obwiniony Witold Mosiewicz od początku stycznia br. przebywa w areszcie śledczym w Wejherowie. Akt oskarżenia Mosiewicza to długa seria bardziej pomysłowych i wyrafinowanych nadużyć dzielących się zasadniczo na 8 głównych punktów.

Węgiel eksportowy na rynek wewnętrzny

A więc, że w latach 1929—1932 będąc dyrektorem i w pięćdziesięciu procentach współwłaścicielem firmy „Atlantic” w Gdyni, Mosiewicz zakupywał od firmy „A. de Rosset” i od firmy „Kozłowski” w Warszawie a także od firm „Atlantic” w Gdańsku i „Z. Szapiro” w Gdańsku większe ilości węgla eksportowego sięgające około 7.000 ton i według przekonań Zarządu Kopalń Dąbrowskich, węgiel przeznaczyony na eksport zagranicę, sprzedawał na rynku wewnętrznym.

Mosiewicz ponadto oskarżony jest o to że w tym samym okresie, będąc spedytorem dla koncernu górnośląskiego „Progress”, jak również dla kopalń dąbrowskich, ładując węgiel na statki nie załadowywał pełnej ilości zakupionego węgla. Pozostałe więc dość znaczne zapasy sięgające nieraz kilkudziesięciu ton, które oskarżony sobie przywłaszczał.

Szachrajstwa z bunkrem

Od grudnia 1928 r. do połowy r. 1931 jako kierownik firmy „Progress - coal” w Gdyni, kupując od firmy „Progress” węgiel bunkrowy, sprzedawał go na rynek wewnętrzny. W ten sposób sprzedał około 600 ton węgla.

W tym samym czasie udało się Mosiewiczowi wprowadzić w błąd właścicieli statków, zaku pujących bunker (węgiel do opalania kotłów okrętowych), że cały zakupiony węgiel zostaje na statku załadowany, gdy tymczasem „odkła dano” pewną część przeznaczoną do załadunku węgla tak energicznie, że w ten sposób nielegalnie pozostało na lądzie 636 ton.

W roku 1929—1930 Mosiewicz wszedłszy do zorganizowanej ad hoc spółki z dyrektorem firmy „Gazolina” p. Wieleżyńskim i dyrektorem firmy „Wandel” p. Dubkiem, zakupił od firm „Atlantic” Gdynia, „Atlantic” Gdańsk i „Wandel — Gdańsk” węgiel eksportowy w ilości kilkusiedmiu ton, który a priori przeznaczony był na sprzedaż na rynku zewnętrznym.

Jak p. Mosiewicz unikał opłat za postojowe

Jako kierownik „Atlantic” Gdynia p. Mosiewicz nakłaniał kierownika Biura Węglowego Dyrekcji Kolejowej w Gdańsku p. J. Jachimczaka, aby ten wydawał podwładnym urzędnikom polecenie wstrzymywania pociągów węglowych, które przeznaczone były do jego firmy. Był to dowcipny sposób robienia oszczędności na postojowym, które w wypadkach, o ile pociągi przychodziły zbyt wcześnie, firma powinna była opłacać.

Za pośrednictwem niej. Ottona Tauberta nakłaniał Mosiewicz urzędników kolejowych w Toruniu, aby również zatrzymywali w tym celu pociągi z węglem kierowane do firmy „Atlantic” w Gdyni.

„Opieka” kolejowo-portowa

W latach 1928—1930 Mosiewicz nakłaniał jednego z urzędników na stacji Gdynia-Port do specjalnej opieki nad transportami węglowymi swej firmy. „Opieka” ta była niezmiernie krzywdząca dla innych firm węglowych, gdyż transporty „Atlantic” zawsze miały pierwszeństwo i pierwsze podstawiane były pod statki.

W związku z tą „przysługą” Mosiewicz kilkakrotnie wypłacał owemu urzędnikowi po kilkaset złotych. Również nie złe dochody dawał Mosiewicz b. zastępcy kapitana portu Antoniewiczowi, który również za troskliwą opiekę nad „Atlantic” otrzymywał od pomyslowego go dyrektora po 300 zł. miesięcznie.

Fikcje buchalteryjne

Ostatnie przestępstwo zamykające długą listę grzechów Mosiewicza — to oszczędność

w innej dziedzinie. Jako dyrektor firmy „Atlantic” w Gdyni, dla zmniejszenia przypadających na firmę jego podatków obrotowego i dochodowego Mosiewicz prowadził fałszywe księgowania, na podstawie których zyski firmy za okres 3 lat zmniejszone zostały fikcyjnie o sumę 267.740 zł.

Wspólnicy ciemnych interesów

Energiczny i zapobiegliwy dyrektor miał oczywiście licznych współników, którzy z sumiennością godną lepszej sprawy pomagali mu w jego machinacjach, to też razem z nim na ławie oskarżonych zasiadają również b. kierownik Biura Węglowego DOKP. Gdańsk Józef Jachimczak, b. kierownik stacji Gdynia-Port Piotr Malinowski, b. zastępca Kapitana Portu Ignacy Antoniewicz, pośrednik Otto Taubert i kierowniczką firmy „A. de Rosset” pani Anna de Rosset. Wymienieni wyżej oskarżeni: odpowiadać będą z wolnej stopy.

Jachimczak, Malinowski i Antoniewicz oskarżeni są o branie „łapówek”, przyczem Jachimczak poza pieniędzmi przyjmował kosztowne prezenty, jak drogie stare wina i nawet srebro.

Ottou Taubert oskarżony jest o namawianie urzędników kolejowych do wstrzymywania pociągów, co naraziło PKP. na poważne szkody powstałe z niezapłacenia „postojowego”.

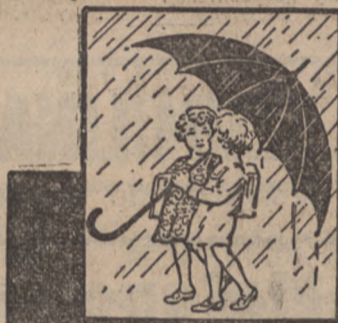
Oskarżona Anna de Rosset jest żoną zinar-

tego niedawno ś. p. Aleksandra de Rosseta, znanego działacza społecznego i b. posła. Jako kierowniczką firmy „A. de Rosset” mającej w Warszawie przedstawicielstwo Kopalń Dąbrowskich, Gwarectwa hr. Renarda i Francusko-Polskiego Towarzystwa Górniczego, pani de Rosset sprzedawała węgiel firmom „Atlantic-Gdynia”, „Atlantic-Gdańsk” i „Z. Szapiro”, „Danziger Bunker Kontor” i innym wiedząc z góry, że węgiel ten nie zostanie z kraju wywieziony, lecz sprzedany na rynku wewnętrznym.

Proces „Atlanticu” odkryje bezsprzecznie jedną z najbardziej zabagnionych i brzydkich spraw, która ujawni prawdziwe oblicza szeregu osobistości ze sfery węglowych.

Opinia publiczna ze zrozumiałym zdenerwaniem oczekuje wyniku sprawy, oczekuje wyroku sprawiedliwości w stosunku do tych wszystkich, którzy w obydnym sposobie usiłovali wprowadzić korupcję wśród aparatu urzędniczego młodego naszego portu i w zaraniu rozkwitu narażali na szwank dobre imię Gdyni.

Na szczęście „machinacje” wyszły na światło dzienne w samą porę, a przykłady kary zaaplikowane szeregowi „kombinatorów” do-rabiających się majątków kosztem Skarbu Państwa i solidności przemysłu i handlu polskiego, niewątpliwie będą odstrasżającym przykładem dla innych lekkomyślnych osobników, którzyby próbowali dorabiać się w podobny sposób.

Lekkością niedowładności

jest posyłanie naszej dziatwy w czasie wzmożonego niebezpieczeństwa infekcji bez pastylek Panflawiny do szkoły, bowiem w szkole niebezpieczeństwo to jest największe. Pastylki Panflawiny odkażają na dłuższy przeciąg czasu jamę ustną i gardzielową, tak że zarazki chorobotwórcze nie są w stanie rozwinąć się.

Do nabycia we wszystkich aptekach.

Wyrównać szeregi opieszających

W interesie własnym i społecznym

Według danych, obliczonych do dnia 24-go bm., ogólna suma, jaka wpłynęła na poczet drugiej raty Pożyczki Narodowej wynosi 37 milionów złotych.

Jest to bardzo poważna kwota, stwierdzająca, że ponad 2/3 subskrybentów nie korzysta z rozłożenia płatności Pożyczki Narodowej na 11-cie rat, pragnąc wcześniej ją spłacić i zrealizować już pierwszy kupon, płatny 1-go lipca 1934 r.

Pewien odsetek subskrybentów dotąd nie uiszczył drugiej raty Pożyczki Narodowej, co musi być bezwzględnie uczynione natychmiast zarówno w interesie własnym, jak i społecznym, gdyż za kilka dni rozpoczyna się okres płatności trzeciej raty.

Odszytych tych opieszających subskrybentów waha się w poszczególnych wojewód-

ztwach i jest nierównomierny, przyczem nie można doszukać się istotnych przyczyn takich różnic. Z tych względów szczególnie wznaga się obecnie akcja komitetów obywatelskich w tych okręgach, w których odsetek opieszających jest większy, aby wyrównać front pożyczkowy. Akcję tę prowadzi również wszelkie organizacje społeczno-gospodarcze, wolne i publiczne, żądając od swych członków wykazania się dyplomem komitetu obywatelskiego wraz z poświadczeniami wpływających rat.

W najbliższym czasie ukaże się też pierwszy zeszyt listy subskrybentów, którzy otrzymali dyplomy z komitetów obywatelskich, przyczem zamieszczeni będą tylko ci subskrybenci, którzy opłacają raty pożyczkowe.

B. sędzieja Łopatto skazany

za łapówki na 3 lata więzienia i 5 lat pozbawienia praw

W procesie b. sędziego Stanisława Łopatto, oskarżonego o wymuszenie od Samuela Korngolda, właściciela kantoru bankierskiego 500 zł. łapówki oraz o zdradę tajemnic służbowych, ogłoszono wyrok.

Sąd uznał winę oskarżonego za udowodnioną w całej rozciągłości, a wszystkie zarzuty, podniesione przez akt oskarżenia, za potwierdzone przez przewód sądowy.

Sąd skazał Stanisława Łopatto na 3 lata więzienia i pozbawienie praw za przyjęcie wymuszonej łapówki w wysokości 500 zł. oraz na 5 lat pozbawienia praw i za zdradę tajemnicy służbowej na 2 lata więzienia, a łącznie na 3 lata więzienia i 5 lat pozbawienia praw.

Przewodniczący, sędzia Wisniewski, w ustnych motywach wyroku podał, iż sąd uznał tłumaczenie się oskarżonego we wszystkich po-

dawanych przez niego wersjach za wykretnie i nieprawdziwe. Nieprawdziwe więc było twierdzenie Łopatto wobec Korngolda, że potrzebuje 500 zł. dla urzędnika Wisniewskiego, nieprawdziwe było tłumaczenie, iż pieniądze znalezione przy oskarżonym, zostały mu niepostrzeżenie wsunięte.

P. Łopatto, jako urzędnik w VI st. służbowym do spraw dyscyplinarnych, prowadził dochodzenie przeciwko p. Wisniewskiemu w związku ze stratami, poniesionymi przez Skarb przy zamianie obligacji austriackich kolei. Sąd oskarżony zapoznał się ze sprawą Korngolda, który był zamieszany w nieostrożne kupno fałszywych obligacji.

Następnie wiadomości, które oskarżony uzyskiwał wypadkiem, komunikował Korngoldowi, stwarzając pozory, iż jest w kursie jego

Dla Dzieci!

By dzieci nasze zdrowo rosły niezbędne są dla ich organizmu odżywcze tłuszcze, wzmacniające i rozwijające kości i sole wapniowe i inne krwio twórcze składniki. Emulsja tranowa Scotta zawiera właśnie konieczne dla wzrostu dziecka substancje w postaci najlepszego, norweskiego tranu wotropianego o standaryzowanej ilości jednostek witamin A i D z domieszką soli wapniowych. Emulsja tranowa Scotta wyróżnia się przyjemnym smakiem i dlatego tak chętnie piją ją wszystkie dzieci. Pamiętajcie więc dla waszego dziecka: prawdziwa

EMULSJA
TRANOWA
SCOTTA
Do nabycia już od zł. 2.—

Wyssane z palca

Wobec podania przez jedno z toruńskich pism partyjnych wiadomości o rzekomej zmianie na stanowisku naczelnego redaktora naszych Wydawnictw — stwierdzamy, że cała ta wiadomość jest bezsensowną plotką, wyssaną z palca przez owe pismo.

P. poseł Birkenmayer po przebyciu ciężkiej choroby, na którą zapadł w końcu m. października, przebywa obecnie na rekonwalescencji i powróci w pierwszych dniach grudnia do pracy.

Trup na pograniczu

Żołnierz Reichswehry padł po stronie austriackiej

Urzędowe dochodzenia w sprawie wypadku na granicy austriacko-bawarskiej ustaliły, że złożony z trzech ludzi patrol żandarmerji posiłkowej zauważył grupę żołnierzy Reichswehry, czy też Szturmowców, którzy z okrzykami „Heil Hitler” wtargnęli na terytorjum austriackie. Ponieważ właśnie w tym miejscu zdarzały się kilkakrotnie napady i ostrzelania austriackiej straży granicznej, patrol austriacki w przekonaniu, że chodzi tu o podobny napad, dał kilka strzałów, przyczem jedna z kul ugodziła w głowę żołnierza Reichswehry. Ustalono, iż zabity znajdował się w chwili zranienia go na terytorjum austriackim, gdzie znaleziono ślady krwi.

Czas pracy drożników

Ukazało się rozporządzenie ministra opieki społecznej, wydane w porozumieniu z ministrem komunikacji, które upoważnia zarządy drogowe do zwiększania norm czasu pracy w okresie letnim do 10 godzin na dobę i 60 godzin na tydzień, z tem, że w okresie zimowym normy te zmniejszone będą do 6 godzin na dobę i 36 godzin na tydzień.

Pomorze w przeddzień wyborów Wielka manifestacja Narodowa w Toruniu

Ostatni dzień przedwyborczy był dniem podniosłych manifestacji narodowych w szeregu miast na Pomorzu i w Wielkopolsce. W sobotę odbyły się liczne zgromadzenia Narodowego Bloku Gospodarczego, na których przemawiali wybitni przedstawiciele sfer gospodarczych i przedstawiciele zjednoczonych organizacji, jednym frontem maszerujących do wyborów na listę nr. 1.

W stolicy Pomorza, wielkie zgromadzenie Narodowego Bloku Gospodarczego i Społecznego odbyło się w „Dworze Artusa“ o godzinie 19-tej. Już na godzinę przed rozpoczęciem obrad zaczęły się gromadzić wielkie zastępy obywateli grodu toruńskiego. Największa z sal „Dworu Artusa“ nie mogła pomieścić wszystkich; publiczność gromadziła się poza nią, w innych salkach i we wszystkich przejściach. Prócz tego przed „Dworem Artusa“ pod pomnikiem Kopernika i na całej przestrzeni pod Ratuszem zebrały się również tłumy mieszkańców naszego miasta.

Porządek panował wzorowy. Zebrani świadczeli jawnie o swoich przekonaniach obywatelskich, o swojej sympatii do Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego mającej przypięte do ubrania małe kartki z nr. 1. Nazewnał „Dworu Artusa“ umieszczono megafony.

Przebieg Zgromadzenia w Toruniu

Zgromadzenie rozpoczęło obrady krótko po przybyciu p. wicemarszałka Sejmu dr. Polakiewicza, którego zebrana publiczność powitała uczczeni oklaskami. Przewodnictwem wieceu objął prezes Zw. Grafików p. Stefanowicz, zapraszając do prezydium pp. dyr. Kociurskiego, radcę Ratajskiego, rądnego Woźniaka, mgr. Schaba, prezesa Penkallę, syndyka Merdasa i kupca Kłopotkiego.

Wiece, wśród ogólnej ciszy, zagaja przewodniczący, p. Stefanowicz, kreśląc w ogólnych rysach powody, dla których sfery gospodarcze Torunia połączyły się w Narodowy Blok Gospodarczo-Społeczny. Idąc wspólnie do wyborów pod hasłem współpracy z Rządem, osiągnęliśmy niewątpliwie najlepsze wyniki dla miasta i jego obywateli.

Główny referat, poświęcony nowej ustawie samorządowej wygłosił wicemarszałek Sejmu, p. dr. Polakiewicz, jeden z twórców nowej ustawy samorządowej. Przechodząc kolejno najważniejsze postanowienia ustawy, dotyczące podniesienia granicy wieku przy czynnem i biernem prawie wyborczem oraz poddania życia samorządowego zwierzchniej Kontroli Państwa, p. wicemarszałek stwierdził z mocą, że samorząd w wolnej Polsce nie może być przeciwstawieniem władzy centralnej w państwie i jej organów, lecz musi być szarmonizowaną częścią składową administracji publicznej, budującą tę administrację od podstaw i mądrze zawiadującą majątkiem gminy, który jest częścią majątku narodowego.

Następnem równie zasadniczym założeniem nowej ustawy jest wyrugowanie z życia samorządowego polityki partyjnej. Robienie polityki na wielką skalę nie może mieć miejsca tam, gdzie chodzi o skrupulatne i oszczędne gospodarzenie groszem współobywateli, o rzeczy i zadania tak bliskie każdemu mieszkańcowi danego miasta i tak konkretne, jak budowa ulic, dobre oświetlenie, usprawnienie, rozwój urządzeń oświatowych i kulturalnych i t. p.

Jako drugi mówca wystąpił p. mgr. Teofil Schab. Nawiązując do poprzedniego przemówienia p. Schab w krótkich, lecz dobitnych słowach rozprawił się z ugrupowaniami partyjnymi, idącymi do wyborów nie z hasłem realnej pracy twórczej dla dobra miast polskich i państwa jako całości, ale z hasłem „obrony“ samorządu tego samorządu, który do niedawna był domeną ich wpływów i rozgrywek, który dawał im suto posady, wygodne stanowiska, męność zawierania z rządzoną przez się gminą korzystnych kontraktów.

My, Narodowy Blok Gosp. - Społeczny — ciągnął p. mgr. Schab — „dążymy do stworzenia samorządu miejskiego, składającego się ze świątliwych obywateli bez względu na takt, czy inny odcień polityczny, którzyby dawali gwarancję rzetelnej pracy dla dobra ogółu i realizowali program gospodarczy w harmonijnej współpracy z czynnikami administracji państwowej i z własnym, polskim Rządem. Z temi hasłami pójdziemy do urn wyborczych, pójdziemy po zwycięstwo i zatknijemy nasz sztandar na czcigodnej wieży ratusza toruńskiego.

Burzą oklasków odpowiedzieli zebrani na to wezwanie, poczem w ślad za przewodniczącym, p. prezesem Stefanowiczem, wzniesiono trzykrotny okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Jej Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego.

Przed pomnikiem Wodza Narodu

Po wieceu uformował się olbrzymi pochód, który na czele z orkiestrami a w blasku słonecznych pochodni przemaszerował głównymi ulicami miasta do pomnika Marszałka Piłsudskiego. Przez całą drogę kilkudziesięcne tłumy manifestowały na rzecz hasła Narodowego Bloku Gospo-

darczo - Społecznego i wznosząc okrzyki przeciw partyjnictwu.

W podniosłym skupieniu i po przemówieniach przed pomnikiem Wodza Narodu, gdzie ponownie złożono obywatelskie ślubowanie wierniej twórczej pracy dla dobra gospodarki w mieście Toruniu i dla dobra całego Państwa — pochód został rozwiązany.

Cale Pomorze manifestuje na rzecz listy nr. 1

Tak, jak w Toruniu, we wszystkich większych miastach Pomorza odbyły się wczoraj tłumne wiece Narodowego Bloku Gospodarczo - Społecznego, połączone z żywiołowymi manifestacjami społeczeństwa na rzecz Rządu i prorządowej listy nr. 1. Przebieg wieców, poważny i rzeczowy, różnił się zasadniczo od hałaśliwych i pobawionych treści przedwyborczych zgromadzeń partyjnych. W wygłoszonych przemówieniach, entuzjastycznie przyjmowanych przez słuchaczy, wszędzie podnoszono zasadnicze postulaty programu Narodowego Bloku Gospodarczo - Społecznego, wskazując na potrzebę stworzenia samorządu, opartego na zdrowych podstawach narodowych i gospodarczych.

W STAROGARDZIE po wieceu zwołanym przez Narodowy Blok Gospodarczo - Społeczny z udziałem około 1.500 osób, na którym przemówienie wygłosił b. minister p. Janta Pełczyński, uformowano olbrzymi pochód, w którym uczestniczyło 2 tysiące osób. Pochód z orkiestrami i transparentami przeciągnął ulicami miasta, przy czem raz po raz padały entuzjastyczne okrzyki na cześć Rządu i Marszałka Piłsudskie-

go. Uchwalono rezolucję, wzywającą do gremjalnego głosowania na listę nr. 1.

W TCZEWIE podobnie, jak w Starogardzie odbył się wielki wiece, na którym przemawiali b. min. p. Janta Pełczyński i ks. sen. Szule. Po wieceu urządzono pochód manifestacyjny z udziałem przeszło 2 tysiące osób.

Poza tem wieceo i pochody manifestacyjne odbywały się w Chojnicach, gdzie przemawiali posłowie Czapski i Tebinka, w Wąbrzeźnie, Działdowie, Chełmży, Wejherowie itd. Wszędzie udział społeczeństwa był masowy, a nastrój poważny i niezwykle podniosły.

W Lubawie odbył się wielki wiece obywatelski który przeliczył się w podniosłą manifestację na rzecz Narodowego Bloku Gosp. - Społecznego. W manifestacji wzięły udział zreszzenia gospodarze stowarzyszenia mieszczańskie i organizacje zawodowe. Wznoszono długo niemilkące okrzyki na cześć Rządu i obozu prorządowego. Uchwalono głosować gremjalnie na listę, która samorząd miejski wprowadza na nowe tory twórczej pracy gospodarczej.

OD 100 LAT Herbata „SZUMILINA“

Znana w całej Polsce. Wszędzie do nabycia.

7550

W 31 miastach w Małopolsce odbędą się wybory w dniu 10 grudnia

W dniu 10 grudnia rb. odbędą się wybory do rad miejskich w 31 miastach województwa krakowskiego. Ogółem z wyborów wyjdzie ma 598 mandatów radnych miejskich.

Wybory odbędą się w miastach: Kraków — 240.000 mieszkańców — 64 mandaty; Tarnów — 45.235 miesz. — 40 mandatów; Białą — 22.891 miesz. — 24 mandaty; Kęty — 6.761 miesz. — 16 mandatów; Oświęcim — 11.949 miesz. — 24 mandaty; Bochnia — 12.274 mieszkańców — 24 mandaty; Niepołomice — 4.689 mieszkańców — 12 mandatów; Brzesko — 3.672 miesz. — 12 mandatów; Chrzanów — 17.833 miesz. — 24 mandaty; Jaworzno — 19.055 miesz. — 24 mandaty; Krzeszowice — 3.366 miesz. — 12 mandatów; Szczakowa — 4.558 miesz. — 12 mandatów; Trzebinia — 6.084 miesz. — 16 mandatów;

Dąbrowa — 6.017 miesz. — 16 mandatów; Biecz — 4.055 miesz. — 12 mandatów; Gorlice — 6.730 miesz. — 16 mandatów; Jasło — 10.112 miesz. — 24 mandatów; Skawina — 3.434 miesz. — 12 mandatów; Wieliczka — 8.668 miesz. — 16 mandatów; Mielec — 7.057 mieszkańców — 16 mandatów; Jordanów — 3.115 miesz. — 12 mandatów; Dobczyce — 3.112 miesz. — 12 mandatów; Grybów — 3.113 miesz. — 12 mandatów; Krynica — 4.626 mieszkańców — 12 mandatów; Stary Sącz — 5.432 miesz. — 16 mandatów; Piwniczna — 4.315 miesz. — 12 mandatów; Nowy Sącz — 30.278 mieszkańców — 32 mandaty; Nowy Targ — 18.406 miesz. — 24 mandaty; Pilzno — 3.671 miesz. — 12 mandatów; Ropczyce — 3.382 miesz. — 12 mandatów; Andrychów — 5.698 miesz. — 16 mandatów.

Z zagadnień ustrojowych Odczyt b. min. Miedzińskiego w Poznaniu

W sali Wyższej Szkoły Handlowej odbył się w ub. sobotę odczyt p. Bogusława Miedzińskiego p. t.: „Zagadnienia ustrojowe na tle ogólnego położenia Polski“. Odczyt odbył się z inicjatywy Związku Legionistów w Poznaniu. Liczną zebrana publiczność wypełniła po brzegi jedną z największych sal w Poznaniu.

Płk. Miedziński, którego wywody, trwające zgózą godzinę wysłuchane były z uwagą i w skupieniu przez zgromadzonych, przedstawił rys historyczny parlamentaryzmu przed wojną i obecnie.

Następnie poruszył sprawę prac nad

reformą konstytucji w Polsce. Reforma konstytucji jest kapitałem zagadnieniem, które musi być głęboko przetrawione przez ogół społeczeństwa.

Publiczność nagrodziła prelegenta rzęsimi oklaskami. Po wyjściu z sali odczytowej Legion Młodych urządził manifestację na cześć Rządu, Bezpartyjnego Bloku i osoby prelegenta, poczem grupa, złożona z członków Legionu Młodych, przeszła przez miasto, manifestując na cześć listy wyborczej Narodowego Bloku Gospodarczego.

Uchwalono nowy budżet dla powiększonej terytorjalnie Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni

W ub. piątek odbyło się w sali Instytutu Handlu Morskiego plenarne zebranie Izby Przemysłowo-Handlowej, w którym oprócz członków Izby gdynskiej wzięło również udział 20 radców z okręgu bydgoskiego i nadnoteckiego, zasiadających obecnie w Izbie gdynskiej w związku z dokonaniem ostatnio podziałem terytorjalnym zlikwidowanej Izby P. H. w Bydgoszczy.

Przedmiotem obrad było uchwalenie preliminarza budżetowego dla powiększonej pod względem terytorjalnym Izby gdynskiej, iak również dla ekspozytury tejże Izby funkcjonującej w Bydgoszczy.

Uczestnicy zebrania plenarnego wysłali telegram do p. Ministra Przemysłu i Handlu, zawiadamiając o jednogłośnie uchwalenym budżecie.

25 tysięcy kobiet w Związku Strzeleckim

W sali Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przyposobienia Wojskowego w Warszawie odbył się zjazd kierowniczek pracy kobiet Związku Strzeleckiego w okręgach i podokręgach. Na zjazd, poza komendantkami z terenu, przybyli: prezes zarządu głównego „Strzelca“ p. Franciszek Paschalski i komendant główny ppłk. dypl. Władysław Rusin, a z ramienia PUWF i PW, p. Marja Wittekówna.

Zaigaił zjazd prezes „Strzelca“ p. Paschalski, podkreślając znaczenie udziału kobiet w życiu publicznem państwa i państwową rolę pracy kobiet Związku Strzeleckiego, poczem nastąpiły referaty na temat zagadnień, związanych z kobiecą pracą Związku.

Przedmiotem obrad zjazdu była sytuacja zewnętrzna i wewnętrzna pracy kobiet w Związku Strzeleckim, oraz sprawy przyposobienia obywatelskiego, zawodowego i wychowania fizycznego. Jak już donosiliśmy, praca kobiet strzeleckich, w której skupia się ponad 25 tysięcy młodzieży żeńskiej, uchwałą głównych władz strzeleckiej organizacji została usamodzielniona, dzięki czemu całkowicie uniezależniła się od zarządów i komend oddziałów męskich.

Trzy projekty ulg podatkowych

Komisja skarbowa Związku Izb Przemysłowo-Handlowych obradowała nad sprawą zryczałtowania podatku obrotowego dla drobnych podatników za r. 1934 i lata następne. W zakresie r. 1934 komisja postanowiła zwrócić się do ministerstwa skarbu o utrzymanie dotychczasowych zasad ryczałtowych, przy przyjęciu za podstawę wymiaru dla przedsiębiorstw, podlegających obecnie zryczałtowaniu podatku, obrotów osiągniętych w okresie r. 1930 i 1931, a dla przedsiębiorstw nowych — obrotów uzyskanych w latach 1931 i 1932, przy zastosowaniu stawki podatkowej w wysokości 1/4 proc zamiast 1 proc. Komisja uchwaliła, że Związek Izb przedstawi ministerstwu skarbu trzy projekty.

Ponadto komisja postanowiła wystąpić z przedstawieniem w sprawach opodatkowania opustów, uzyskanych przez osoby prawne w drodze ugód sądowych i pozasądowych, przedłużenia ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na r. 1934 oraz zwolnienia niektórych olejów mineralnych od opłat na rzecz funduszu drogowego.

Zjazd prasy harcerskiej

W dniu 8 grudnia rb. odbędzie się w Warszawie zjazd redaktorów prasy harcerskiej.

Celem zjazdu jest uzgodnienie akcji wydawniczej z ofensywą harcerską na młodzież, prowadzoną ostatnio intensywnie przez naczelne władze Związku Harcerstwa Polskiego.

Na zjeździe ustalony zostanie m. in. ściśle charakter poszczególnych pism harcerskich, — oraz wygłoszony zostanie szereg referatów na tematy aktualne.

Ze świata

Kanclerz Hitler przyjął ambasadora francuskiego Francois Poncet'a, z którym omawiał szereg kwestyj, pozostających dotychczas w zawieszaniu. „Paris Midl“ donosi, iż rozmowa ta dotyczyła nie tylko sprawy przyszłych rokowań francusko - niemieckich, lecz także praktycznej strony zorganizowania ewentualnej konferencji, na której mogłaby być omówiona sprawa rozbrojenia.

W mieście Ried w górnej Austrii narodowi socjaliści rzucili petardy papierowe, które w jednym z domów wysadziły 24 szyby.

Po raz pierwszy od niepamiętnych czasów zarejestrowano krótkie, lecz gwałtowne trzęsienie ziemi na wyspie Elbie. Ludność wyspy w obawie ponowienia się wstrząsów przeżyła noc pod gołym niebem. Obserwatorium miejscowe zarejestrowało trzęsienie ziemi o charakterze falistym z ogniskiem odległym o 500 kilometrów.

P. Prezydent Rzeczypospolitej w porozumieniu z senatem wolnego miasta Gdańska udzielił exequatur p. O. Drewitowski, konsulowi honorowemu Holandii na obszar Wolnego Miasta z siedzibą w Gdańsku.

W północnej Czechosłowacji wykryto na kolejach wielkie ilości fałszywych biletów. Jak wykazało śledztwo, bilety te fałszowane były w Niemczech. Zdaniem kół fachowych, chodzi tu o akcję sabotażową, zmierzającą do powiększenia deficytu kolei czechosłowackich.

„Der Tag“ wywodzi, że przy wyborach niemieckich z 12 listopada Polacy uzyskali 1,5 milionów głosów. Mimo to nie zdołali wprowadzić ani jednego przedstawiciela do parlamentu berlińskiego. Natomiast 700.000 Niemców zamieszkałych w Polsce, posiada szereg własnych posłów w sejmie i w innych ciałach ustawodawczych.

KRONIKA

Wtorek 28 listopada
TORUŃ
 Kalendarzyk rzym.-kat.
 Południowej Wągrów
 Wtorek Mansweta

Nocny dyżur Aptek. Do środy dnia 29 bm. dyżuruje w śródmieściu Apteka Radziecka ul. Szeroka na Bydgoskim Przedmieściu Apteka św. Anny ul. Mickiewicza na Mokrem Apteka pod Labędziem, ul. Kościuszki.

REPERTUAR KIN.

MARS: — „Rozkoszne kłopoty”.
 ŚWIATOWID: — „Ostatnia Carowa”.
 PALACE: — „Pat i Patachon — jako ogrodnicy na pensji żeńskiej”.
 LIRA: — „Sobowót”.

TEATR NARODOWY W TORUNIU
 Tel. kasy 900 dyr. Józef Cornobis Sezon 1933/34

REPERTUAR
 W poniedziałek dn. 27 i we wtorek dnia 28 bm. teatr nieczynny

W środę, dnia 29, bm. o godz. 20-tej Uroczyste przedstawienie dla uczczenia „Powstania Listopadowego”

„LILLA WENEDA”
 Tragedja Juliusza Słowackiego
 Ceny zmniejszone

W czwartek, dnia 30, bm. o godz. 20-tej „COŚ TU NIE W PORZĄDKU”
 Farsa w 3 akt. Fr. Arnolda
 Ceny zmniejszone

Informator dla przyjezdnych
 w Toruniu

Polecamy restauracje i kawiarnie:

Dwór Artusa, restauracja o najwykwintniejszej kuchni na Pomorzu. — Danc'ng.
 Sniadalnica — Winiarnia — Maćkowiak — Szeroka 24.

Restauracja „Satyr”, Łazienna 13. Pierwszorzędna kuchnia — Danc'ng.

Sniadalnica. Probiernia win — Grzeszkowiak daw. Dammann i Kordeś, St. Rynek 33.

Najlepsza okazja Kupa:

B. Hozakowski, ul. Mostowa 28 tel. 45 — Najlepsza i najtańsza Herbata — Nasiona — Cebulki kwiatowe.

Optyka, Bandaże, Gustaw Meyer, Zeglarska 23 tel. 248

Schwenkgrub — Radio, ul. Łazienna 17 Aparaty — części

Futra i sukna cywilne i wojskowe. Ceny przystępne. Szeroka 16, I p.

Gustaw Heyer, Szeroka 6 tel. 517.

Szkło — Porcelana, zabawki — lampy elektryczne.

B. Wilamowski, Zeglarska 24. — Tania — Bielizna — Galanteria — Trykotaje.

Biurowe przybory — papeteria — Fr. Więcek. Mostowa 38. Oprawa książek i obrazów.

Z miasta

— Wystawa obrazów i „motyli”. W saliach „Strzelnicy” (parter) ul. Przedzamcze 15 artysta malarz Janusz Jarosiewicz stworzył wystawę obrazów (170 sztuk) oraz wystawę motyli (około 5000 sztuk).

Wystawa otwarta będzie od 26. 11. do 10. 12. br.

Wstęp na wystawę 40 gr. Młodzież 20 gr. Wycieczki szkolne 15 gr.

— „Współczesna Anglja”. W czwartek dnia 30 listopada, o godz. 20 w auli Gimnazjum Kopernika odbędzie się w ramach Powszechnych Wykładów Uniwersytetu Poznańskiego, interesujący wykład Doc. Zast. Prof. Uniw. Poznańskiego D-ra Mariana Z. Jedlickiego p. t. „Współczesna Anglja”. Prelegent podobnie jak to czynił w latach ubiegłych w naszym mieście w odniesieniu do Francji, Niemiec i Holandii skreślił cechy charakterystyczne społeczeństwa angielskiego i przedstawił uklad sił politycznych tego tak ciekawego a w gruncie rzeczy tak mało nam znanego kraju. Zważywszy dużą rolę, jaką odgrywa Anglja w życiu politycznym Europy, odczyt ten wywoła zapewne żywe zainteresowanie wśród publiczności naszego miasta.

— Czyja walizka? Przy ul. Szewskiej w domu nr. 4 znalezione walizkę tekturową z zawartością różnych drobnych przedmiotów.

— Ślubna obrączka. Do sklepu starzyzny przy ul. Wielkie Garbary 14 dwóch kilkunastoletnich chłopców przyniosło obrączkę ślubną na sprzedaż. Ponieważ chłopcy nie zgłosili się po odbiór pieniędzy za obrączkę, wobec tego zachodzi podejrzenie, iż obrączka ta pochodzi z kradzieży.

KANTOROWICZ, ul. Szeroka 18
 FLAKI 90 gr NOGI wieprzowe 75 gr

Bestjalskie morderstwo na tle seksualnym

Syn woźnego szkoły powszechnej zadusił młodą dziewczynę

Wczoraj popołudniu popełniono w Toruniu morderstwo, okoliczności którego wskazują na to, że powodem ohydnej czynu była sprawa erotyczna.

Przed wieczorem do Komisariatu Głównego Policji Państwowej zgłosił się jakiś młody osobnik, silnie podenerwowany z podrapaną twarzą, i oświadczył, że zadusił dziewczynę. Mówił, że uczynił to na skutek jej własnej próby. Jak się okazało, był to dwudziestokilkuletni Edmund Kaczyński, syn woźnego szkoły powszech-

nej przy ul. Prostiej, vis a vis kina Światowid. Mordu, jak sam zeznał, dokonał w gmachu szkoły.

Policja, która niezwłocznie udała się na miejsce straszliwego czynu, istotnie znalazła w jednej z klas na 1-szem piętrze ciepłe jeszcze ciało dziewczyny, złożone na ławce szkolnej. Już pobieżne oględziny zwłok wykazały, że śmierć nastąpiła przez uduszenie. Tomaczenie się Kaczyńskiego jednakże, że czynu dopuścił się na prośbę zamordowanej nie wytrzymuje żadnej kry-

tyki. Zachodzi tu niezawodnie przypadek ohydny mordu.

Ciała denatki poddane będzie sekcji, która niewątpliwie rzuci dalszy promień światła na tę ponurą zagadkę.

Jak stwierdzono, zamordowana nazywała się Marja Kozłowska, liczy również około 20 lat i mieszkała przy ul. Kościuszki 67.

Zbrodniarza zatrzymano i osadzono w areszcie.

Pracownicy Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Toruniu

utworzyli własne ognisko Kolejowego Przysposobienia Wojskowego

Wobec przeniesienia Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych na teren Rzpłitej ustaly przeszkody, które nie pozwały pracownikom Dyrekcji na należenie do liczby czynnych członków KPW, do której to organizacji od wielu już lat należą i w pracach jej bierze czynny udział znaczna większość pracowników okręgu naszej Dyrekcji.

Uważając, że w szeregach czynnych pracowników KPW nie może braknąć także pracowników Dyrekcji, powstał za inicjatywy p. dr. Marszałka, p. o. naczelnika Wydziału Osobowego komitet organizacyjny ogniska KPW przy Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Toruniu w składzie pp.: A. Behrendta, inż. Głiszczyńskiego, Mgr. Kowalskiego, dr. Mar-

szarka, insp. Nowaka, Pożarskiego i Węglewicz.

Wspomniany Komitet zwołał na dzień 21. bm. o godz. 17.00 w lokalu „Tivoli” przy ul. Bydgoskiej 12 zebranie, poświęcone zorganizowaniu Ogniska KPW przy DOKP Toruń.

Zebrańcie zajął p. inż. Głiszczyński, który po przywitaniu przedstawicieli Dyrekcji oraz przedstawicieli Zarządu Okręgowego KPW w osobie p. Welza, naczelnika Wydziału, jak również pracowników Dyrekcji w liczbie około 150 i po krótkim wyjaśnieniu celu zebrania, proponował na przewodniczącego zebrania p. inż. Nowaka. W skład prezydium zebrania weszli ponadto p. inż. Głiszczyński i p. Pożarski. Sekretarzował p. Aleksander Behrendt,

zaś asesorami byli pp. Tretkowski i Stanisławski.

Cel i znaczenie organizacji KPW, oraz prawa i obowiązki jej członków przedstawił zebraniem w ogólnych zarysach przez Zarządu Okręgowego p. Welz.

Na propozycję Komitetu Organizacyjnego wybrano jednogłośnie przez aklamację Zarząd Ogniska w następującej składzie: prezes, p. inż. Oton Müller-Mierzwiowicz, wiceprezes, p. Mgr. Stefan Kowalski, sekretarz p. Edmund Labenz, skarbnik p. Patrycy Bederski.

Po złożeniu Zarządowi imieniem zebranych przez Przewodniczącego p. inż. Nowaka życzeń owocnej i skutecznej pracy dla dobra zarówno Ojczyzny i Kolejnictwa, jak też organizacji KPW, oraz życzenia pomyślnego rozwoju Ogniska, dalsze przewodnictwo objął prezes Ogniska p. inż. Mueller-Mierzwiowicz, który dziękując imieniem Zarządu za wybór, jednogłośnie apelował do zebranych aby przez poparcie i szczerą współpracę pomagali zarządowi do zrealizowania przejętych zobowiązań.

Następnie wybrano komisję rewizyjną w osobach: 1) p. dr. Marszałka, p. o. naczelnika Wydziału Osobowego, 2) p. mgr. Matejskiego p. o. zastępcy naczelnika Wydziału Finansowego, 3) p. radcy Konopińskiego.

Pozałem omówiono jeszcze kilka spraw dotyczących działalności poszczególnych referatów, które zostaną zorganizowane w niedłukiej przyszłości.

U Pewniaczek w 15 rocznicę Niepodległości

15 rocznicę odzyskania niepodległości święciły hufce PWK. uroczystym obchodem w świetlicy. W pięknie udekorowanej sali na podium, przybranym zielenią i flagami narodowymi, wystąpiła p. Cwidokówna, członkini hufca szkolnego 2. W krótkim, ale serdecznym i głęboko przemysłanem przemówieniu zaznaczyła doniosłość 15-letniej rocznicy odzyskania niepodległości Polski. Zaakcentowała wartość, jaką przedstawia dla każdego obywatela-Polaka posiadanie własnej niepodległej Ojczyzny, oraz obowiązki obywatelski stałego sążnia do doskonalenia się jednostki a przez nią — społeczeństwa. Peowiaczkom zwłaszcza przypada w tej pracy doniosła rola.

Uzupełnieniem nastroju, wywołanego wygłoszeniem referatu, była recytacja czł. Blońskiego z hufca szkolnego 3 pt.: „11 listopada w Warszawie”.

Następnie hufiec 2-gi wykonał inscenizację piosenki: „Rozkwitły pęki białych róż”. Smutny nastrój i ciszę uroczystą jaka zaległa salę podczas inscenizacji przerwały dźwięczne „Fanfary 1-go pułku Legionów” wiersz Józefa Mączki, poety legionowego, wygłoszony przez czł. Sejbówną z hufca szkolnego 4.

Ledwie przebrzmiały „fanfary”, ukazała się członkini oddziału pozaszkolnego, Heidenberżanka i odtańczyła „Fantazję” dając swem artystycznym wykonaniem dowód wrodzonego talentu choreograficznego.

Po tym występie usłyszeliśmy deklamację

członkini hufca 1, Syrkówny: Stary Żołnierz Lubartowicza.

Znowu powiał ze sceny poważny i rzewny nastrój, uznaniem dla tych, dla których najwyższym celem stała się Ta, co nie zginęła.

Na zakończenie części programowej odegrały czł. hufca szk. 2 jednoaktówkę

Na drugą część programu złożyły się aktualne sprawy hufców.

Członkini hufca 2 Bruska wygłosiła pożegnanię przemówienie do absolwentek hufca, podkreślając wielkie zadania, jakie ciążyą na każdej Peowiaczce, a następnie, żegnając odchodzącą zaakcentowała wspólność ideową wiążącą wszystkie kobiety, stojące pod sztandarem PW, i wyraża przekonanie, że te które odchodzą duchem nadal będą pozostawały blisko swej braci pewniackiej.

Po tem przemówieniu kom. Starzykowa rozdała członkiniom hufca świadectwa ukończenia wyszkolenia PW w hufcu.

Na zakończenie uroczystości odbyła się herbata z tańcami. Pogodny i koleżeński nastrój nie opuszczał pewniaczek aż do wieczora. Należy im się za to uznanie za pracę, jaką położyły przy samodzielnym przygotowaniu pewnych atrakcyj, które były sympatycznym uzupełnieniem programu. Opiekę nad imprezą miała, jak zwykle, sekcja świetlicowa PWK która przyjęła Pewniaczki słodkim podwierzorkiem.

Z szelestem błękitnej koperty

Więc najpierw były żywe cyfry: Chłop w chłopca, jak dwie krople wody do siebie podobni, tyle, że jeden „nosi!” Jedynek, drugi Trójkę czy Ozwórkę.

Galali se sobą po przyjaźni, razem w tę pluchę przystępując z nogi na nogę na rogu ulicy przy lokalu wyborczym, a do każdego przechodnia szczyrzyli zęby: „Chcesz to bierz kartkę!”

Patrzę na nich, a myślę sobie: „Zebyż to i wyborcy w takiej zgodzie se sobą żyli, coż by to był za raj na polskiej ziemi!”

Bo cóż to jest właściwie to co nas dzieli se sobą, kiedyż my przecie wszyscy akuratnie tacy sami i ty i on i ja i my wszyscy dokola! Czyż to już nie ostatnia pora by kres położyć wym kłótniom partyjnym, a swarom i zawzięciom i złościom?

Przed lokalem wyborczym stoi granatowy stróż bezpieczeństwa. Tak prawdę mówiąc to się znów nie przemęczy urządowaniem; funkcja jego jest raczej reprezentacyjna: „Jest—

Prawo, i Porządek” — zda się mówić. Ale brońcie Prawo i Porządek nie potrzebuje, bo spokój i cisza, aż radość bierze.

W lokalu wyborczym ogon. Ale ogon wesoly! Mówi się o tem i owem a płożęzki skręcają słodko czas oczekiwania. Raz po raz otwierają się tajemnicze drzwi „stamtąd” i wychodzi z nich dumnie, hucznie a dwojnie Jego Obywatelska Mość Wyborca, który oto spełnił właśnie „obowiązek wyborczy”. Kroczy dostojnie z podniesioną wysoko głową, świadomy, że jest dziś najważniejszą osobą, która oto zdecydowała przed chwilą jednym szelestem spadającą w urnę błękitnej koperty o wszystkim: i o Radzie Miejskiej, i o elektrowni, o reżni, tramwajach, przedszkolach, ochronkach, szpitalach, o Wielkim Toruniu, jednym słowem!

Gdy się miejsce nieco przejaśniło, w „punkcie kulminacyjnym” w głównej sali wyborczej kawalek „ogona” wkracza uroczyście na arenę, poczem drzwi się znów zamykają i reszta wyborców czekać musi cierpliwie swej kolei.

„Dziwna rzecz — myślimy patrząc na otaczający tłum współwyborców — Ten Toruń to

chyba bardzo zdrowe miasto. Ileż tu długowiecznych ludzi! Jakąż nieprawdopodobną ilość starych pań!”

Młodych natomiast kobiet stosunkowoicznie mało. Co to może być! Ach prawda: trzeba mieć skończonych lat 24. Dwadzieścia a czterdzieści! Poco ma ktoś wiedzieć? Prawda? Przewrotnie i roztropnie należy patrzeć w przyszłość: A nuż ktoś za parę lat powie: „Moja pani, przedziez pani głosiła w roku 1933 do samorzędu” I uśmiechnie się szatańsko, a kęśliwie...

A urna stoi milcząca — poważna.

A błękitne koperty spijają się i spijają, zazdrośnie kryjąc tajemnicę cyfr. — KONIEC (zm.)

Planada
 Zmiana atrakcyjnego programu
 Platynowa blondynka ETEL
 i czarna wenus BIELA KING
 codziennie triumfują.
 — Codziennie humor do samego rana —

KINO LIRA KINO

Strumykowa 3
 Jutro Rewelacyjna Premiera która poruszy cały Toruń.
 ELISA LANDI bohaterka filmu „W cieniu krzyża”
 RONALD COLMAN mistrz gry i maski w wspaniałym artyfilmie
SOBOWÓR
 Osnulym na tle ostatnich międzynarodowych wydarzeń politycznych, które wstrząsnęły światem, o wybitnie aktualnej i fascynującej treści. Dwaj ludzie, z których jeden kochał znowu drugiego. Dwaj ludzie, których odróżnić nie mogli, ani żona, ani koleżanka. Artydzielnie gry aktorów, nigdy niezachwianego RONALDA COLMANA w podwójnej roli.
 DOSKONAŁY NADPROGRAM!
 Początek o godz. 5. 7. 19. W niedzielę o godz. 3. 5. 7. 19

Kupon
 Dnia Jomors
 do kina „LIRA”
 upoważnia do nabycia
 2 biletów ul. owych
 w dniu 27 listopada 1933 r.
 (Wyciąć i przedłożyć w kasie)

Nauczyciel bije polskiego ucznia za odmowę ukłonu hitlerowskiego

W ostatnich dniach zdarzył się w jednej z gdańskich szkół senackich z wykładowym językiem niemieckim wypadek, świadczący niekorzystnie o duchu pokutującym jeszcze wśród niemieckiego nauczycielstwa gdańskiego. Mianowicie w dniu 20 bm. nauczyciel jednej z szkół powszechnych w Gdańsku zwyssał polskiego ucznia za to, że nie powitał go przez podniesienie ręki. Ponieważ ukłon hitlerowski nie obowiązuje w Gdańsku mniejszości polskiej, co, jeśli chodzi o uczniów polskich w szkołach senackich podkreślił dobitnie senator Boeck w piśmie do posła polskiego na sejm gdański dr. Moczyński-

go, chłopiec powołał się na swe polskie pochodzenie i oświadczył, że ukłonu hitlerowskiego nie będzie składał. Oświadczenie chłopca miało ten skutek, że musiał po godzinach zostać za kafę w klasie. Ponieważ nauczyciel użył wobec chłopca pewnych gróźb, następnego dnia zjawiła się u wspomnianego nauczyciela matka wraz z uczniem i oświadczyła mu, że jest Polką i że nie życzy sobie, aby chłopca zmuszano do tego, do czego nie jest zobowiązany.

Nauczyciel jednak zamiast przyjęcia do wiadomości stanowczego żądania matki zaraz na

pierwszej lekcji przywołał do siebie chłopca i ze słowami: „Co Hitler obieca, tego dotrzymuję, ja kupię cię sobie codziennie w ten sposób”, przełożył go przez krzesło i 6 razy uderzył tak silnie że chłopiec po powrocie ze szkoły miał na ciele sińce i znaki.

Fakt ten został podany do wiadomości, Senatowi, który mamy nadzieję ukróci samowolę nauczycieli, postępujących w sposób nie liczący, z piastowanymi przez nich stanowiskami.

Narazie wstrzymujemy się od podania nazwisk i komentarzy.

W drugą rocznicę po morderstwie męża padła ofiarą zabójstwa

Krwawy epilog sprzeczki sąsiedzkiej w Niedźwiadach pod Żninem

Spokojna i mało znana wieś Niedźwiady, w powiecie żnińskim, żyje od dwóch dni pod wrażeniem niesamowitej zbrodni, dokonanej w czasie sprzeczki sąsiedzkiej pomiędzy właścicielem jednego z tamtejszych gospodarstw, Chądzyńskim, a jego dzierżawcą Bykowskim.

Z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn, najprawdopodobniej jednak na tle majątkowym przyszło przedwcześnie w godzinach wieczornych do ostrej wymiany słów pomiędzy obydwojma gospodarzami. W pewnej chwili dzierżawca Bykowski pobiegł w stronę silnego podniecenia do mieszkanca po fuzję myśliwską, z której zmierzył kolejno do biorącej udział w scysji żony Chądzyńskiego, a następnie Chądzyńskiego. Razem z celem strażem Chądzyńska padła trupem na miejscu, mąż jej zaś został ciężko ranny.

Bykowski po dokonaniu potwornego zabójstwa targnął się na własne życie, pakując sobie nabój w twarz. Zaalarmowani hukami wystrzałów sąsiedzi zastali na miejscu krwawej klótni zimne już zwłoki żony właściciela realności, dogorywającego zabójcę, oraz nieprzytomnego w kałuży krwi leżącego Chądzyńskiego.

Rannym udzielono natychmiast pomocy lekarskiej, jednak do szpitala dowieziono tylko Chądzyńskiego.

Wieśniak „patriota” z pod Kościerzyny skazany na 8 miesięcy więzienia

Alojzy Grukowski, rolnik z Cyzdów, w pow. kościerskim, jadąc pociągiem z Torunia do Bydgoszczy w przedziale wagonu czwartej klasy zaczął popisywać się swą elokwencją, pozwalając sobie na obelżywe odezwanie się o Narodzie i Państwie Polskiem.

Oburzeni tą bezczelnością współpasażerowie, oddali Grukowskiego w ręce policji, która go przytrzymała i oddała do dyspozycji Sądu.

W ub. piątek odbyła się przeciw Grukowskiemu rozprawa karna w Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy. Oskarżony nie miał odwagi przyznać się, zapewniając Sąd o swych „patriotycznych” uczuciach.

Świadkowie zeznali jednak co innego, potwierdzając winę. Sąd skazał Grukowskiego na 8 miesięcy więzienia i 150 zł. grzywny.

Łasin

— Wysokie odznaczenie kpt. rez. Chelmińskiego. Wśród odznaczonych ostatnio Orderem „Odrodzenia Polski” znajduje się nazwisko kpt. rez. Władysława Chelmińskiego, dzierżawcy majątku państwowego Szonowo pod Łasinem. Znany ten działacz społeczny należał do rządu organizatorów Powstania Wielkopolskiego, gdzie nazwisko jego chlubnie zapisało się w historii z okresu walk o wolność. Kiedy po spełnionym obowiązku obywatelskim osiadł jako dzierżawca majątku państwowego Szonowo, ru chliwą rozpoczął działalność na polu przysposobienia wojskowego początkowo w organizacji Powstańców i Wojaków okolicy Łasina, a później bądźto jako długoletni prezes powiatowy tej organizacji, bądź też jako Komendant Zarządu Głównego. Jako wypróbowanemu działaczowi społecznemu polecił Zarząd Główny Federacji PZO prowadzenie pracy organizacyjnej na terenie Pomorza. Ze działalność jego również i na tem polu dała pożądaną wyniki, świadczy wyróżnienie go przez władze centralne i nadanie mu Krzyża Kawalerskiego Orderu „Odrodzenia Polski”.

Popieraj LOPP

dzińskiego, gdyż Bykowski wyzionął ducha w drodze. Stan Chądzyńskiego jest groźny, lecz lekarze mają nadzieję utrzymania go przy życiu.

W związku z straszonym tym wypadkiem, policja wszczęła energiczne dochodzenia, które niewątpliwie ustalą właściwe tło tragicznej sprzeczki. Zachodzi bowiem przypuszczenie, iż przyczyną sporu, który zakończył się tragiczną śmiercią Chądzyńskiej — była ona sama.

Wypadek ten, a zwłaszcza zabójstwo Chądzyńskiej wywołało we wsi i okolicy ponure wra-

żenie, bowiem dzień krwawej sprzeczki zbiega się dziwnym zrządzeniem losu z równie tragiczną datą, mianowicie z dotychczas niewyświetlonym morderstwem na osobie mieszkańca Niedźwiad, rolnika śp. Buchryna, pierwszego męża Chądzyńskiej.

O zamordowanie Buchryna podejrzana była również tragicznie zmarła Chądzyńska, która przebywała nawet czas dłuższy w areszcie prewencyjnym przy Sądzie Grodzkim w Żniniu, jednak z braku dostatecznych dowodów winy — w końcu ją zwolniono.

Nie kupuj kłota w worku

Przyjrzyj się temu, za co płacisz. Kupując żarówkę, chcesz mieć dobre światło; żądasz więc żarówek szlachetnej marki, zapewniającej Ci największą ilość światła przy minimalnym zużyciu prądu.

TUNGSRAM

B. podprokurator Dembecki zasądzony poraz czwarty

W sobotę dnia 25 bm. Sąd Apelacyjny w Toruniu po kilkodziwnej rozprawie przeciwko B. podprokuratorowi Sądu Okręgowego w Poznaniu Dembeckiemu, ogłosił wyrok zatwierdzający wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 3 października 1930 r., uznający oskarżonego winnym sprzeniewierzenia depozytu sądowego w kwocie 4 tys. guldenów holenderskich, i za to zasądził go na 2 lata więzienia i 160 zł. kosztów sądowych. Od innych punktów oskarżenia Sąd oskarżonego uwolnił.

Jak już donosiliśmy, Dembecki w pierwszej instancji został zasądzony na 2 lata więzienia. Wskutek wniesionej apelacji Sąd Apelacyjny w Poznaniu podwyższył oskarżonemu karę na 3 lata więzienia. Sąd Najwyższy uniósł ten wyrok i polecił przeprowadzenie ponowne, rozprawy w innym składzie Sądu. Sąd Apelacyjny po znałki ponownie wyrok drugiej instancji zatwierdził. Po ponownej kasacji, Sąd Najwyższy

uchylił i ten wyrok i polecił przeprowadzenie rozprawy Sądowi Apelacyjnemu w Toruniu. Tak więc rozprawa w Toruniu była 4-tą z rzędu.

W obszernych motywach wyroku Sąd przyjął za zupełnie udowodnioną winę oskarżonego co do podjęcia i sprzeniewierzenia 4 tys. guldenów holenderskich, skonfiskowanych oby watełowi obcemu Kłosowi na granicy w Zbąszynie. Oskarżony wiedząc o tej konfiskacie, z powodu przeprowadzonej w tej sprawie rozprawy sądowej, pojechał do Zbąszyna i tu jako prokurator pieniądze te podjął i przywłaszczył sobie. Od całego szeregu innych zarzutów z braku dostatecznych dowodów winy Sąd oskarżonego uniewinnił.

Trybunałowi przewodniczył sędzia S. A. Kalarz, przy współudziale sędziów S. A. Dudykiewicza i dr. Głizewicza, oskarżał prokurator Poleski.

Za usiłowanie zabójstwa strażnika granicznego — 5 lat więzienia

Strażnik graniczny Kryszan dnia 12 kwietnia br. zatrzymał na stacji w Płonicy przybyłych pociągiem od strony Lidzbarka dwóch podejrzanych osobników. Gdy prowadził ich na posterunek policyjny celem wylegitymowania, jeden z przytrzymałych dał z rewolweru do Kryszana trzy strzały i zaczął uciekać. Strzały na szczęście chybiły, a strażnik puścił się w pogon za uciekającym, którego wkrótce też ujął. Okazało się, że jest to Konstanty Polankowski, 27-letni przemytnik zawodowy, za-

mieszkały w Małym Łecku, w pow. działowski.

W ub. piątek Polankowski znalazł się na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym w Toruniu, oskarżony o usiłowanie zabójstwa strażnika.

Sąd po przeprowadzonej rozprawie uznał oskarżonego winnym usiłowanego zabójstwa i za to zasądził go na 5 lat więzienia.

Trybunałowi przewodniczył wiceprezes S. O. Krępa, oskarżał podprokurator Biecki.

POKOJE

7195 czyste i ciepłe
z wodą bieżącą
blisko nowego dworca centralnego
w Warszawie, ul. Chmielna 31
poleca tanio
Zarząd HOTELU ROYAL
Żądajcie kart rabatowych.

Bezprawne aresztowania w Gdańsku

Dowiadujemy się, iż w ostatnich czasach zdarzył się szereg wypadków zaaresztowania pracowników kolejowych narodowości polskiej, związanych z dłuższym przetrzymywaniem aresztowanych, w t. z. areszcie ochronnym, poczem dla braku dowodów winy aresztowanych zwalniano, nie dając im żadnej satysfakcji moralnej i materialnej.

Takie wyrwanie pracowników od ich zajęć codziennych wywołuje powszechne zaniepokojenie, oraz może mieć poważne następstwa w tych wypadkach, kiedy dany pracownik pełni odpowiedzialne funkcje i nie może być bezwzględnie zastąpiony.

Programy radiowe

PONIEDZIAŁEK, 27 LISTOPADA.

Radjostacja Warszawska.

7,20 Muzyka poranna (płyty). 7,35 Dzień poranny. 7,40 D. c. muzyki porannej z płyt. 7,52 Chwilka gospodarstwa domowego. 12,00 „Z dramatów muzycznych Ryszarda Wagnera” (płyty). 12,38 Daleszy ciąg muzyki z płyt. 15,25 Wiadom. o eksporcjach polskim. 15,30 Wiadomości gospodarze. 15,40 Kronika harcerska. 15,45 Chwilka lotnicza i przeciwożarowa. 15,55 Melodie i piosenki rewjowe (płyty). 16,40 Lekcja języka francuskiego (kurs elementarny). 16,55 Kwintet salonowy A. Bukina. 17,50 „Skrynyka poczt.-roln.” — omówi inż. W. Tarkowski. 18,00 Odczyt p. t.: „Ideowa treść problemów kultury narodowej” — wygl. red. W. Stępczyński. 18,20 Recital fortepianowy H. Ottawowej. 20,00 Koncert muzyki lekkiej. Wyk.: Ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota, O. Szumka (śpiew), akompanjament prof. L. Urstein. 21,15 D. c. koncertu. 22,25 Muzyka tan. 23,00 Wiadom. meteor. dla komunikacji lotniczej i komunik. polic. 23,05—23,30 D. c. muzyki tanecznej.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE INNYCH
RADJOSTACJI KRAJOWYCH.

17,50 KRAKÓW: „Drogi zakazania w gwałtowności”, wygl. dr. A. Wadoń. 19,25 Feljton muzyczny: „Co się podobało naszym matkom i ojcom?” — wygl. dr. J. Reiss. 19,10 KATOWICE: „Jakież to miejsce zajmuje Polska w Europie?” — wygl. dr. W. Diegel.

22,00 LWÓW. Posiedzenie Polskiego Towarzystwa Miłośników Książki.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE RADJOSTACJI
ZAGRANICZNYCH.

17,30 Rzym. Koncert w wyk. Laury Pasini (sopran). 19,00 Sztuttgart. „Walkiria” — op. Wagnera (akt I.). 20,45 Budapeszt. Koncert symfoniczny. 21,00 Davenport. „Follies of the Air” — radjorecja Johna Watta i Harrego S. Peppera. 21,00 Sztuttgart. Koncert symfon. 22,00 Londyn Regional. Recital fort. Edwarda Steinmanna.

WTOREK, 28 LISTOPADA.

Radjostacja Warszawska.

7,20 Muzyka poranna z płyt. 7,40 C. d. muzyki porannej z płyt. 7,52 Chwilka gospodarstwa domowego. 11,50 Życie artystyczne stolicy. 12,05 Sekstet salonowy W. Banaszeńskiego. 12,38 D. c. muzyki salon. zesp. Banaszeńskiego. 13,25 Wiadom. o eksporcjach polskim. 15,30 Wiadom. gospodarze. 15,40 Muzyka salonowa i lekka (płyty). 16,25 „Skrynyka P. K. O.” 16,40 „Wśród ksiązek”, wygl. prof. H. Mościcki. 16,55 Recital śpiewaczy H. Dudyczówny. Akompanj. prof. L. Urstein. 17,50 „Bieżące wiadom. roln.”, wygl. p. J. Plątek. 18,00 „Kłucze potęgi i wiedzy”, wygl. dr. E. Woronicki. 18,20 A. Aronickij: Trio fortep. d-moll, op. 32: a) Allegro moderato, b) Scherzo, c) Elegja d) Finale — odegra: I. Dubiska (skrż.), M. Wilkomireka (fort.) i K. Wilkomireki (wiolonczela). 19,25 Feljton aktualny. 19,40 Wiadomości sportowe. 20,00 „Fatinitza”, operetka w trzech aktach Fr. Suppego, libretto pp. J. Zell i R. Genée. W przerwie „Latarnik” pg. Sienkiewicza (w skróceniu) kwadrans liter. 23,05—23,30 Płyty.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE INNYCH
RADJOSTACJI KRAJOWYCH.

16,40 KRAKÓW: „O t. zw. sportowem wychowaniu słów kilka”, wygl. p. St. Olkuszniak. 17,25 WILNO: „Wędrowka mikrofonu po drukarni i księgarni Józefa Zawadzkiego w Wilnie” — „Jak powstała książka”. 18,20 Koncert kameralny. 19,10 KATOWICE: „Dawna książka na Stoku”, wygl. p. E. Zegadłowicz. 20,00 POZNAŃ: „Fatinitza”, operetka Fr. Suppego.

Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Handlowe
na Pomorzu
poszukuje 7694
rutynowanego kupca
z branży materiałów budowlanych i opałowych do prowadzenia biura i do podróży.
Zgłoszenia uprasza się skierować do redakcji pod nr. 7694.
Odpisy świadectw należy dołączyć do zgłoszenia

Ogłoszenie sprzedaży
Zarząd Miejski m. Wejherowa sprzedaje więcej dającymu z wolnej ręki za gotówkę w drodze przetargu pisemnego.
1) Nieruchomość z budynkami o powierzchni około 1040 m² przy Pl. Wejhera Nr. 4.
2) Autobus osobowy marki „Komnik” 24 osobowy. Do ofert dołączyć należy kwit Głównej Kasy Miejskiej w Wejherowie na wadium złożone w wysokości 5% oferowanej sumy.
Termin składania ofert w Zarządzie Miejskim upływa z dniem 2-go grudnia br. Zarząd Miejski zastrzega sobie dowolny wybór oferenta wzgl. unieważnienie przetargu. Rozstrzygnięcie nastąpi do dnia 16-go grudnia br.
Wejherowo, dnia 23 listopada 1933 r.
Kom. wiceburmistrz
(-) Bolduan.
7653

PRZETARG PRZYMUSOWY.
W wtorek, dnia 28 listopada br. o godz. 9-tej przy Starym Rynku sprzedawać będzie największą dającymu za natychmiastową zapłatą: 77 mtr. różnego materiału oszacowanego na łączną sumę 547,30 zł.
Komornik Sądu Grodzkiego VIII rewiru zam. w Bydgoszczy, Śniadeckich 24
7706
Zl. Nr. 2066-VIII

Do akt Nr. Km. 798-33.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rew. II Stefan Kustrzyński zamieszkały w Bydgoszczy, ul. Gdańska 95, na mocy art. 602 K. P. C. ogłasza że: w dniu 29 listopada 1933 r. o godz. 12,30 nie później jednak, niż w dwie godziny, w Bydgoszczy, przy ul. Dworcowej 54 u spedytora Hartwiga odbędzie się publiczna licytacja ruchomości składających się z mebli, których oszacowanie nastąpi w dniu licytacji.
Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.
Komornik: (-) S. KUSTRZYŃSKI.
7703
2038-8

Do akt Nr. Km. 2125-33
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy rew. III zamieszkały w Bydgoszczy, Chrobrego 6 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 28. 11. 1933 r. o godz. 10 w Bydgoszczy ul. Toruńska 2 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: 1 pianina (Majewski), 1 bufet, 1 kanapa, 2 fotele, 1 lustro tremo, 1 umywalkę, 2 nocne stoliki, Szafy, 1 toaleta, 1 leżanka, 1 stół, 2 nocne stoliki, 1 umywalka, 1 bujak, 1 leżankę, 1 biurko, 1 stół i 4 krzesła, 1 kanapę, 1 obraz, 1 dywan, 2 mostki, oszacowanych na łączną sumę zł. 2507, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Bydgoszcz, dnia 25 listopada 1933 r.
Komornik: MALAK.
7705
Zlec. 2011-8

Liczba czynności: 1 K. 15-32.
PRZETARG PRZYMUSOWY.
Nieruchomość położona w Niepocołowicach i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Niepocołowice karta 36 na imię Józefa Stencła i jego żony z d. Dawidowska na mocy ogólnej wspólności majątkowej zostanie w drodze egzekucji dnia 10 lutego 1934 r. o godz. 10-tej przed południem wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 8.
Nieruchomość o obszarze 12.78.23 ha składająca się z roli i zabudowań i położona w Niepocołowicach. Księga podatku budynkowego Nr. 32, księga podatku gruntowego Nr. 41.
Czysty dochód podatku budynkowego wynosi 60 mk., zaś podatku gruntowego 12 talarów.
Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 1 lipca 1932 r.
Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdziłoby im gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną weale uwzględnione a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozszerzeniu wierzyciela i innych prawach.
Zaleca się dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda.
Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.
Sąd Grodzki.
7707

ŁODZIANIN
lat 30, z długoletnią praktyką, władający językami: polskim, niemieckim i angielskim
poszukuje posady
księgowego, sprzedawcy, korespondenta, kasjera sekretarza i t. p. Łaskawe oferty Sub „Łódź” do Adm. „Gazety Morskiej” Gdynia.
7575

GABINET LEKARSKO-DENTYSTYCZNY
LEKARZA DENTYSTY
B. SZTYFELMANNA
TORUŃ, UL. KRÓL. JADWIGI Nr. 7.
Czynny codziennie od 10-tej rano do 8-mej wiecz.
7632

5 FLEURS FORVIL

PUDER DLA PIĘKNEJ PANI
Prosimy nie ulegać namowom sprzedawców, usiłujących podudzą podobnych opakowaniach i nazwach sprzedawać zamiast oryginalnego pudru 5 Fleurs Forvil Paris.
Oryginalny puder 5 Fleurs Forvil Paris posiada napis na denku 6755
„POUDRE FORVIL”
Polecam wszechświatowej sławy wody toaletowej perfumy 5 Fleurs Forvil Paris oraz inne zapachy.

III. Co. 11/33.
OGŁOSZENIE
W sprawie układu zapobiegawczego względem firmy Bronisław Jasiński w Chelmie, Rynek 9, ogłasza się w myśl art. 40 Rozp. Prezydenta R. P. z dnia 6 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 244), że wyznaczony został termin sprawdzania wierzycielności na dzień:
13 grudnia 1933 roku
od godziny 11 do 13-tej w Sądzie Grodzkim w Chelmie, pokój 24.
Lista wierzycieli włożona będzie od dnia 15 do 22 grudnia 1933 r. w Sądzie Grodzkim w Chelmie, pokój 24.
O dacie wyłożenia listy, osoby zainteresowane mogą zaskarżyć do Sądu Grodzkiego w Chelmie w terminie siedmiodniowym, postanowienie nadzorca sądowego co do wciągnięcia lub odmowy wciągnięcia wierzycielności na listę.
Spór rozstrzyga ostatecznie Sąd Grodzki w Chelmie.
(-) J. Kubicki
Nadzorca Sądowy
7690

Zbiegł pies
duży doberman, czarno-brązowy, wabi się Zugo. Proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Esplanada, 10° ruń, Konopnickiej 4, tel. 322.
7663
Przysposobiam do egzaminów, udzielam

Dziś
Prima de Prima!
Flaki
i nogi wieprzowe
Hungaria
Toruń, Prosta 19.

5 pokoi
II. piętro, z komfortem, blisko dworca wydzierżawiam natychmiast, gosp. darz. Bydgoszcz, Dworcowa 75.
7672

Dwa mieszkania
4 pokojowe jedno z ubikacją na skład do wynajęcia, obejrzyć po zgłoszeniu u portjerki, Bydgoszcz, Jagiellońska 22.
7671

Elektryk
poszukuje posady, elektrowyma, instalacja. Oferty pod „Monopol” „Dzień Bydgoski”.
7702

Sypialka.
jadalka, kanapy, stoly, krzesła, szafy, lustra, centryfugi, futra, figurki porcelanowe, terrakotowe i z brązu, platery, biżuterję i t. p. tanio oddaje „Stala Okazja”, Bydgoszcz, Gdańska 10, tel. 15*30.
5267

LEKCYJ
francuskiego, angielskiego niemieckiego i gry na fortepianie Adamska, Sukienicza 4. Toruń
4740

Od dziś 7665
codziennie!
„Salvator” z beczki i w butelkach
Hungaria
Toruń, Prosta 19.

Froter do podłóg
w najlepszych gatunkach na wagę poleca
Bydgoski Dom Farb
Pomorska 7
7579

Dentysta Jacobson
Grudziądz, Plac 23 Styczeń 17, II, (obok kina Gryf).
Dla pp. urzędników, wojskowych i młodzieży szkolnej zniżki. 7222

20 złotych
zapłacę temu dobremu gościowi, który odebrał mi na pi niedziakowem zebraniu u Kulla tekę z aktami dla niego bezwartościowem. Oddać proszę p. G. Durdawowi, Grudziądz ul. Malomłynska 3—5. 7649

Sprzedaje tanio:
Samochód limuzyna w białym „Protos”, zegar do takłowski, rower, kase, „Nationale”, pokój stołowy dąb. Maszyna do pisania, teodolich uniwersalny, kilimy, futra, ubrania, biżuterję, srebra, maszyny do szycia, zegary, zegarki, meble, sypialnie kompletne, siodła damskie leksykon niemiecki, sortownicę do kaszy, maszynę do krążenia papieru, pianino, bryczka dwukonna, odkurzacze „elektroluksy” i wiele innych rzeczy za bezcen. „OKAZJOPOL” Grudziądz, Plac 23 Stycznia 3. w podwórzu. 6588

BILARD precyzyjny
nowy, nieużywany, francuski, marki fabr. Neuhusen, znajduje się w Gdańsku, śmiesznie tanio do sprzedania. Zgłoszenia przyjmuje: „Gazeta Gdańska” Gdańsk, Rynek Kaszubski 21, pod „Bilard”. 7701

ZOBACZ „KIERMASZ”
Toruń, Szczytna, narożnik Szerokiej, tysiące artykułów za bezcen 5357

Do akt Nr. Km. 1647-33
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rew. II Stefan Kustrzyński zamieszkały w Bydgoszczy, ul. Gdańska 95, ogłasza że: w dniu 29 listopada 1933 r. o godz. 12,30 w Bydgoszczy, przy ul. Dworcowej 54 u spedytora Hartwiga odbędzie się publiczna licytacja ruchomości składających się z mebli, oszacowanych na łączną sumę zł. 400, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.
Komornik (-) S. KUSTRZYŃSKI
7704
2039-8

Km. 3843, 1594, 3860-33
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu III rewiru Wojciech Janowski, zamieszkały w Grudziądzu przy ul. Lipowej Nr. 15, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 29 listopada 1933 o godz. 9-tej rano odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do P. P. Walerjana i Zofii Żelewskich, w ich lokalu w Grudziądzu przy ulicy Chelmińskiej 61, składających się z 1 samochodu-autobus „Hansa-Loyd”, oszacowanego na sumę 10.000,— zł., który oglądać można w dniu licytacji, w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Grudziądz, dnia 24 listopada 1933 r.
W. Janowski.
Komornik Sądu Grodzkiego III rewiru.
1027

Km. 2055-33.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego III rewiru w Grudziądzu Wojciech Janowski, zamieszkały w Grudziądzu przy ul. Lipowej 15, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 29 listopada 1933 o godz. 12-tej w południe odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do Firmy E. H. Reich i S-ka w jej lokalu w Grudziądzu, ulica Chelmińska 42-44, składających się z 900 par butów damskich i męskich, oszacowanych na kwotę 3600 zł., które oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Grudziądz, 24 listopada 1933 r.
W. Janowski
Komornik Sądu Grodzkiego III rewiru.

Km. 3469-33
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu III rewiru Wojciech Janowski, zamieszkały w Grudziądzu przy ul. Lipowej Nr. 15, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 29 listopada 1933 o godz. 9-tej rano odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do Firmy Młyny Grudziądzkie „Cerealia”, w jej lokalu w Grudziądzu, ulica Dworcowa 49, składających się z: 600 worków osy żytniej, 1 samochodu osobowego „Buick” i 80 ton miazły węglowej, oszacowanych na ogólną sumę 6500 zł., które oglądać można w dniu licytacji, w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Grudziądz, dnia 24 listopada 1933 r.
W. Janowski.
Komornik Sądu Grodzkiego III rewiru.
7690

PREZYDENT MIASTA
jako pow. władza admin. ogólnej.
L. dz. 822-33-III-1.

OBWIESZCZENIE.
Firma Ludwik Buchholz z Bydgoszczy ul. Garbary 2-8 wniosła prośbę w dniu 22 grudnia 1932 r. na użytkowanie wody publicznej rzeki Brdy do celów fabrykacji skór (garbiarnia).
Urządzenie wodne obejmuje system rurociągów na czerpanie wody i odprowadzenie zużytej wody do Brdy.
Celem zbadania dopuszczalności udzielenia zezwolenia na projektowany zakład wodny ze zleńców publicznych stosownie do postanowień ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r. (Dz. U. R. P. nr. 62 poz. 574 1928 r.) podaje niniejszym w myśl art. 195 i 196 i na podstawie art. 186 ust. 2 ustawy wodnej do wiadomości wszystkich interesowanych, że dochodzenia komisyjne w sprawie powyższej przeprowadzone zostaną na miejscu w dniu 10 stycznia 1934 r. o godz. 12-tej przy współudziale stron interesowanych i znawców.
Plany i opisy techniczne, dotyczące projektowanego zakładu włożone są do publicznego wglądu w urządzenie Prezydenta Miasta w Bydgoszczy przy ul. Grodzkiej nr. 25 pokój 18 w godzinach urzędowych od dnia obwieszczenia aż do 9 stycznia 1934 r.
Zawiadamiając o tem zwracam uwagę, że zarzuty przeciw udzieleniu koncesji można wnosić pisemnie lub ustnie do dnia dochodzenia komisyjnego w urządzeniu Prezydenta Miasta Bydgoszczy, przy ul. Grodzkiej 25 pokój nr. 18, a w dniu Komisji przy rozprawie na miejscu z tem, że ci, którzy w powyższym terminie nie podniosą przeciw udzieleniu zezwolenia żadnych zarzutów, tracą do nich prawo i będą mogli stosownie do art. 195 ustawy wodnej przeciw ewentualnemu szkodziemu działaniu odnośnego zakładu i urządzeń wodnych żądać tylko zniesienia i utrzymania urządzeń, zapobiegających szkodzie albo też odszkodowania, o ileby takie urządzenia nie daly się pogodzić z przedsiębiorstwem lub gospodarzo usprawiedliwić.
Inne wnioski i żądania, a w szczególności także żądania co do wniesienia i utrzymania urządzeń ochronnych i co do odszkodowania można wnosić aż do terminu zamknięcia rozprawy.
Podania z projektami konkurencyjnymi należy wnosić do dnia 1 stycznia 1934 r. do Okręgowego Urzędu Ziemińskiego — Wydziału Wodno-Melioracyjnego w Poznaniu, z powołaniem się na niniejsze obwieszczenie, w przeciwnym bowiem razie projekty konkurencyjne wniesione po oznaczonym terminie nie będą rozpatrywane w temsamym postępowaniu.
Bydgoszcz, dnia 29 listopada 1933 r.
NACZELNIK WYDZIAŁU:
(-) Hańczewski
rada miejski

Naprawiam wszelkiego rodzaju dwyany i kilimy dobre i tanio. Oferty pod nr. 102 „Gazeta Gdańska” Rynek Kaszubski nr. 21. 7710

Poszukuje uczciwą służącą do pracy. Zgłosić się: Wejherowo, ul. 3 Maja 5 Kna 9696 p.jk.

wykonuje masowo precyzyjnie dostarcza najtaniej ze składu

„Herkules”
Bydgoszcz, Promenada 1.
Fabryka nar. Telef. 93. 6427

Antykwariat
„Stala Okazja”, Bydgoszcz, Gdańska 10, tel. 1530, kupuje i przyjmuje do komisowej sprzedaży meble, dywany, biurka, biżuterję, porcelanę, krzesła, maszyny do pisania i szycia, radja, wanny, pianina, futra itp.
5267

Skład
kolonialny korzystnie do nabycia. Bydgoszcz, Dworcowa 70, m. 4. 7700

Pokój
z wszystkimi wygodami, Gdańska 62, m. 4, front II piętro do wynajęcia Bydgoszcz. 7701

Taksówka 950
korzystnie do wynajęcia — Nr. tel. 433 — Grudziądz.

Telegramy

Z ostatniej chwili

Wyniki wyborów do rad miejskich na Pomorzu

(Dalszy ciąg ze strony 1-ej)

Profil przyszej Rady Miejskiej Torunia będzie zatem przedstawiał się następująco: **NARODOWY BLOK GOSPODARczo-SPOŁECZNY ZAJMOWAĆ BĘDZIE 19 FOTEI RADZIECKICH**, czyli prawie połowę całkowitej liczby radnych; Stronnictwo Narodowe liczyć będzie 16 członków Rady, Narodowa Partja Robotnicza 4 radnych, socjaliści z pod znaku CKW jednego radnego (z okręgu 9-tego).

Jak z powyższego widzimy walne zwycięstwo Bloku prorządowego poścignęło za sobą zdecydowaną klęskę ugrupowań partyjnych.

Z biedą ostała się endecja, która w poprzedniej Radzie miała 17 radnych, obecnie zaś ma tylko 16-tu. NPR, która miała dawniej 10 radnych poniosła w wyborach drugocenne fiasko, zdobywając zaledwie 4 mandaty; tak samo, a nawet jeszcze gorzej powiodło się PPS CKW, która z 7 dawnych radnych, skurczyła się do... jednego! Ponadto zupełnie wymieciony został z Rady żywioł niemiecki, reprezentowany poprzednio przez 4 radnych.

Miara wielkiego zwycięstwa, odniesionego w stolicy Pomorza, przez twórczą myśl państwową, jest **OGROMNY WZROST STANU POŚIADANIA OBOZU PRORZĄDOWEGO**, który z dawnych 5-ciu radnych podniósł się obecnie do 19-tu, stając się tem samem największem i najpoważniejszym ugrupowaniem radzieckiem.

WEJHEROWO

Na 6286 uprawnionych, ważnych głosów oddano 4488, z czego lista nr. 1. Narod. Bloku Gosp. Społecznego otrzymała 1527 głosów i 8 mandatów, lista nr. 2 (połączone Stronnictwo Narodowe i N. P. R.) — 1883 głosów i 11 mandatów, lista nr. 3 (Niemcy) — 1067 głosów i 5 mandatów.

STAROGARD.

Uprawnionych do głosowania — 6684. Głosów ważnych oddano 5834, z tego na Nr. 1, Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego — 1664, na Nr. 2, Stronnictwa Narodowego — 2093, na Nr. 3 NPR. — 1524, Nr. 4 (Niemcy) — 451. Mandatów uzyskała lista nr. 1 — 7, lista Nr. 2 — 11, lista Nr. 3 — 6, lista Nr. 4 — 0.

PUCK.

Na 1917 uprawnionych do głosowania, głosów ważnych oddano 1541, z czego lista Nr. 1, Narodowego Bloku Gospodarczo - Społecznego uzyskała 849 głosów i 7 mandatów, lista Nr. 2, Stronnictwa Narodowego i Narodowej Partji Robotniczej — 699 i 5 mandatów.

KOŚCIERZYNA

Na 4220 uprawnionych do głosowania ważnych oddano 3559, z czego lista nr. 1. Narodowego Bloku Gospodarczo Społecznego otrzymała 2171 głosów i 10 mandatów, lista nr. 2 Stronnictwa Narodowego — 548 głosów i 2 mandaty, lista nr. 3. N. P. R. i Związek Lokatorów — 639 głosów i 4 mandaty (3 mandaty otrzymał Związek Lokatorów, a 1 N. P. R.).

NOWEMIASTO.

Uprawnionych do głosowania było 2193 osób, z czego głosów ważnych

oddano 1951. Na listę Nr. Narodowe go Bloku Gospodarczo-Społecznego oddano 656 głosów, na listę Nr. 2 N. P. R. — 271 głosów, na listę Nr. 3, Stronnictwa Narodowego, 1025 głosów. Podział mandatów: Narodowy mandat, NPR. — 1 mandat, Stronnictwo Narodowe — 7 mandatów.

LUBAWA.

Głosów ważnych oddano 2206, na 2552 uprawnionych do głosowania. Lista Nr. 1, Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego uzyskała 929 głosów i 6 mandatów, lista Nr. 2 NPR 120 głosów i jeden mandat, lista Nr. 3 Stronnictwa Narodowego 1187 i 9 mandatów.

CHELMNO

Na 6302 uprawnionych do głosowania, głosów ważnych oddano 5432, z czego lista nr. 1, Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego otrzymała 1382 głosy i 7 mandatów, lista nr. 2, Stronnictwa Narodowego — 2098 głosów i 12 mandatów, lista nr. 3 Dzik, byłego wiceburmistrza Hadzlika — 901 głosów i 3 mandaty, lista nr. 4, Niemcy 284 głosów, bez mandatu, lista nr. 5, N. P. R. i P. P. S. — 785 głosów i 2 mandaty.

BYDGOSZCZ

W wyniku wczorajszych wyborów

do Rady Miejskiej m. Bydgoszczy Narodowy Blok Gospodarczy zdobył 15-cie mandatów, Chryścijańska Demokracja — 18 mandatów, Stronnictwo Narodowe — 13 mandatów, Niemcy 2 mandaty. Jak wiadomo dotąd Niemcy mieli 9 mandatów i socjaliści, którzy teraz zostali bez mandatu — 6 foteli radzieckich.

INOWROCŁAW

Lista nr. 1 Narodowy Blok Gospodarczy — 3974 głosów i 11 mandatów; lista nr. 2 Stronnictwo Narodowe — 4504 głosów i 13 — 15 mandatów, lista nr. 3, socjaliści — 3215 głosów i 7 — 8 mandatów; lista nr. 4; N. P. R. — 355 głosów, bez mandatu.

SEPOLNO.

Na 2045 uprawnionych do głosowania głosów ważnych oddano 1.860, z czego na listę nr. 1 — Zjednoczona lista polska — przypało 1.160 głosów i 8 mandatów, na listę nr. 2 Niemiecka — 700 głosów i 4 mandaty. Podział mandatów z listy polskiej przedstawia się następująco: BBWR — 6 mandatów, NPR — 2 mandaty.

INNE MIASTA POMORSKIE

Z pozostałych miast pomorskich napłynęły w ciągu nocy dane orientacyjne, dotyczące końcowego wyniku

wyborów. Według tych danych w Grudziądzu przypało na listę Nar. Bloku Gosp. Społ. 24 mandaty, na listę Stron. Narod. 9 mandatów, na listę PPS-CKW. 7 mandatów; w Tczewie lista Nar. Bl. Gosp. Społ. uzyskała 13 mand., lista Stron. Narod. 8 mand., Niemcy 3 mandaty; w Chojnicach lista Nar. Bloku Gosp. Społ. zdobyła 11—13 mandatów; w Pelplinie mandaty rozdzieliły się po 6 na Nar. Blok Gosp. Społ. i Stron. Narod.; w Gniewie wyniki te same, co w Pelplinie, — wreszcie w Tucholi na listę Nar. Bloku Gosp. Społ. przypało 6 mandatów i po 5 na Stron. Narod. i NPR. Żadne wiadomości w ciągu nocy nie napłynęły jedynie z Chełmży.

Do wyników tych dodać należy mandaty, które w pięciu miastach pomorskich, albo drogą kompromisu albo na skutek unieważnienia i wycofania wszystkich list poza listami Narodowego Bloku Gospodarczo Społecznego, temuż przypały. W Czarnym Narodowy Blok Gospodarczy Społeczny uzyskał wszystkie 16 mandatów, w Łasinie i Radzynie — po 12 mandatów, w Kamieniu — 6 mandatów, (reszta: Stronnictwo Narodowe — 1 N. P. R. — 1, Niemcy — 2, Dzieci — 1 Stronnictwo ludowe — 1, i w Więcborku — 6 mandatów (reszta Stronnictwo Narodowe — 1 mandat, Niemcy — 3 mandaty, Dzieci — 1 mandat; Stronnictwo Ludowe — 1 mandat).

W poprzednich radach miejskich na terytorjum całego Pomorza zasiadało 702 radnych, z czego radnych z Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem było 112 i sympatyzujących z politycznymi ugrupowaniami prorządowego 52, co w sumie daje 164 radnych. Wynosi to 23,3 proc. Obecnie w radach miejskich Pomorza zasiadać będzie tylko 560 radnych. Jak wynika z dotychczasowych obliczeń **LISTY NARODOWEGO BLOKU GOSPODARczo-SPOŁECZNEGO ZDOBYŁ NA POMORZU PONAD 280 MIEJSC RADZIECKICH. Jest to 50 proc. ogólnej ilości foteli radzieckich, a więc WSPANIAŁE ZWYCIĘSTWO MYŚLI PRORZĄDOWEJ** W zwycięstwo to nie wątpiliśmy ani na chwile.

I w Wielkopolsce wybory minęły spokojnie

Poznań, 27. 11. (PAT). Wczorajsze wybory do rad miejskich w województwie poznańskim cechowało niezwykle żywienie. Frekwencja głosujących dochodziła do 90 proc.

Ze sprawozdań z terenu całego województwa wynika, że nigdzie spokoju nie załkono, jedynie w miasteczku Swarzędz pod Poznaniem we wczesnych godzinach

rannych jeszcze przed rozpoczęciem samego aktu głosowania doszło do bójki, spowodowanej przez członków Związku Młodych Narodowców, którzy napadli na członka Strzelca Michałowskiego i poturbowali go. Dwóch napastników aresztowano. W wielu miejscowościach głosowano jawnie na listę nr. 1. Horoskopy dla list prorządowych są pomyślne.

Sowiety wstrzymały na granicy wagon ze szczątkami ś. p. por. Mączki

Warszawa, 27. 11. (PAT). W nocy ze soboty na niedzielę nadeszła do Warszawy nieoczekiwana wiadomość, że władze sowieckie dla dokonania pewnych formalności zatrzymały na granicy polsko-sowieckiej w Szepietówce, tj. na godzinę drogi od Zdołbunowa wagon ze szczątkami zwłok por. Józefa Mączki i wskutek tego uroczyście

powitania zwłok ś. p. por. Józefa Mączki w Zdołbunowie oraz pogrzeb w Warszawie został niespodzianie przesunięty o parę dni. Należy oczekiwać, że trumna ze zwłokami ś. p. por. Mączki przybędzie 28 bądź 29 listopada do Zdołbunowa, a pogrzeb w Warszawie odbędzie się w Warszawie dn. 30 listopada, bądź 1 grudnia.

Na jak długo? Nowy gabinet Republiki Francuskiej

Paryż, 27. 11. (PAT). Według wszelkiego prawdopodobieństwa wczoraj późnym wieczorem został utworzony nowy gabinet Chaumemps'a, przypuszczalnie w następującym składzie: premier i minister spraw wewn. — Chauemps, wicepremier i minister sprawiedliwości — Steeg albo Gardey, ministerstwo wojny — Daladier, spr. zagr. — Paul Boncour, finansów — Bonnet, budżetu — Pietri, marynarki — Sarraut, lotnictwo — Cot, oświata — de Monzie, albo Lannouret, roboty publ. — Paganon, pracy — Frot,

handlu — Queille Barety, rolnictwa — Durand, marynarki handlowej — Dalimier, albo Marchandeu, zdrowia — publ. — Lisbonne, poczty i teleg. — Mistler, emerytura — Ducoe.

Paryż, 27. 11. (PAT). Kamil Chaumemps urodził się w 1885 r. Ojciec jego był kilkakrotnie ministrem Francji. Weignięty przez ojca do pracy politycznej, Chaumemps w r. 1919 poraz pierwszy został wybrany na posła. Wstąpił do grupy radykalnej. w r. 1924 ponownie uzyskał mandat do izby deputowanych. Kamil Chaumemps piastował tękę ministra sprawiedliwości w pierw-

szym gabinecie Herriota oraz spraw wewn. w trzecim gabinecie Painlevo, oraz w ósmym gabinecie Brianda, wreszcie w drugim gabinecie Herriota, w r. 1930 był szefem krótkotrwałym rządu, poczem objął tękę oświaty w gabinecie Steega. W 1932 r. Chaumemps ponownie zostaje ministrem spraw wewn. w gabinecie Herriota, zachowując tę tękę w następnych gabinetach Paul Boncoura, Daladiera i Sarrauta. W partji radykalnej socjalnych Chaumemps odegrał dużą rolę, ciesząc się poważnym autorytetem zarówno wśród swoich przyjaciół politycznych, jak również wśród wielkiej liczby posłów i senatorów.

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-lamowej 0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie 1,00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł — w tekście 0,50 zł
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 20% nadwyżki.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 50% nadwyżki.
W Gdańsku za wiersz m/m na stronie 4-lamowej 15 fen.
Drobne za słowo 5 fen. — tytułowe 4-lamowej 50 fen.
Przy sądowym ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: Witold Mętnicki, Toruń, ul. Montuski 95, m. 1.
Redaktor odpowiedzialny za sprawę: W. M. Gdańska: Wilhelm Grlmsmann,
Gdańsk, Karabitscher Markt 21, I. p.
Red. odpow. na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Mostowa 6.
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostowski, Gdynia, Szkolna.
Red. odpow. na Grudziądz: Wacław Gałczyca, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9.
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław: Henryk Lisiecki, Inowrocław,
ul. Solankowa 4.
Za ogłoszenia odpowia. a administracja.
Wydawnictwo: „Dzień Pomorski”, „Gazeta Gdańska”, „Gazeta Morska”,
„Gazeta Mogileńska”, „Dzień Bydgoski”, „Dzień Grudziądzki”, „Dzień
Kujawski”.
Nakładem i członkami Pomorskiej Drukarńi Rolniczej S. A. w Toruniu.

Abonament miesięczny wynosi:
w ekspedycji miejscowych agencji 2,50 zł
z odnośnikiem do domu 2,80 zł
przez pocztę z odnośnikiem 2,89 zł
pod opaską 4,50 zł
w Gdańsku przez pocztę 2,32 gd przez gońca 4,00 gd
z odbieraniem w administracji wprost gd 1,75, zagranicą 4.—gd
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma